

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Roeselaarsestraat 535 (Izegem, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2021B103
februari 2021

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 1: RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

Colofon

Ruben Willaert nv
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Julie Deryckere, Marie Lefere

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV.

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Resultaten van het bureauonderzoek	7
1.1	Administratieve gegevens	7
1.2	Onderzoeksopdracht	9
1.2.1	Doelstelling	9
1.2.2	Onderzoeksvragen	9
1.2.3	Juridische context	9
1.2.4	Randvoorwaarden	9
1.2.5	Archeologische voorkennis van het terrein	10
1.3	Werkwijze en strategie	11
1.3.1	Methode	11
1.3.2	Fysisch geografische situatie	11
1.3.3	Historische context en bekende archeologie vindplaatsen	11
1.3.4	Archeologische indicatoren	12
1.3.5	Verstoringshistoriek	12
1.4	Assessmentrapport	13
1.4.1	Introductie tot het projectgebied	14
1.4.1.1	Ruimtelijke situering	14
1.4.1.2	Geplande werken	15
1.4.2	Fysisch geografische en geologische situatie	20
1.4.2.1	Landschappelijke situering	20
1.4.2.2	Tertiaire lithostratigrafie	24
1.4.2.3	Quartaire lithostratigrafie	25
1.4.2.4	Bodemvormingsprocessen	26
1.4.3	Historische en archeologische voorkennis	28
1.4.3.1	Overzicht van de gekende archeologische waarden	28
1.4.3.2	Historische context en bekende archeologische vindplaatsen	34
1.4.3.3	Archeologische indicatoren en cartografische bronnen	36
1.4.3.4	Huidige gebruik en verstoringen	39
1.5	Synthese	44
2	Bibliografie	46

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....	8
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de Topografische kaart van België (Bron: Geopunt).	8
Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).....	14
Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de meest recente orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).	15
Figuur 5: Projectgebied met aanduiding van de geplande werken weergegeven op de meest recente orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt, Opdrachtgever)....	17
Figuur 6: Projectgebied met de te verwijderen elementen weergegeven op de meest recente orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt, Opdrachtgever).	17
Figuur 7: Projectgebied met de nieuwe elementen weergegeven op de meest recente orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt, Opdrachtgever).	18
Figuur 8: Synthese van de geplande werken, weergegeven op de meest recente orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt, Opdrachtgever).	18
Figuur 9: Funderings- en rioleringsplan (Bron: Opdrachtgever).	19
Figuur 10: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).	21
Figuur 11: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	22
Figuur 12: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).	22
Figuur 13: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen met aanduiding van het hoogteverloop (Bron: Geopunt).	23
Figuur 14: Hoogteverloop N-Z (Bron: Geopunt).....	23
Figuur 15: Hoogteverloop W-O (Bron: Geopunt)	23
Figuur 16: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	24
Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	25
Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).....	27
Figuur 19: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen binnen een straal van 2 km van het projectgebied (Bron: Geopunt).....	28
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....	36
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....	37

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).	37
Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de Vandermaelenkaart, 1846-1854 (Bron: Geopunt).	38
Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).	38
Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).	39
Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).	40
Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).	40
Figuur 28: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).	41
Figuur 29: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2014 (Bron: Geopunt).	41
Figuur 30: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2015 (Bron: Geopunt).	42
Figuur 31: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2016 (Bron: Geopunt).	42
Figuur 32: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).	43

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....	7
Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.....	20

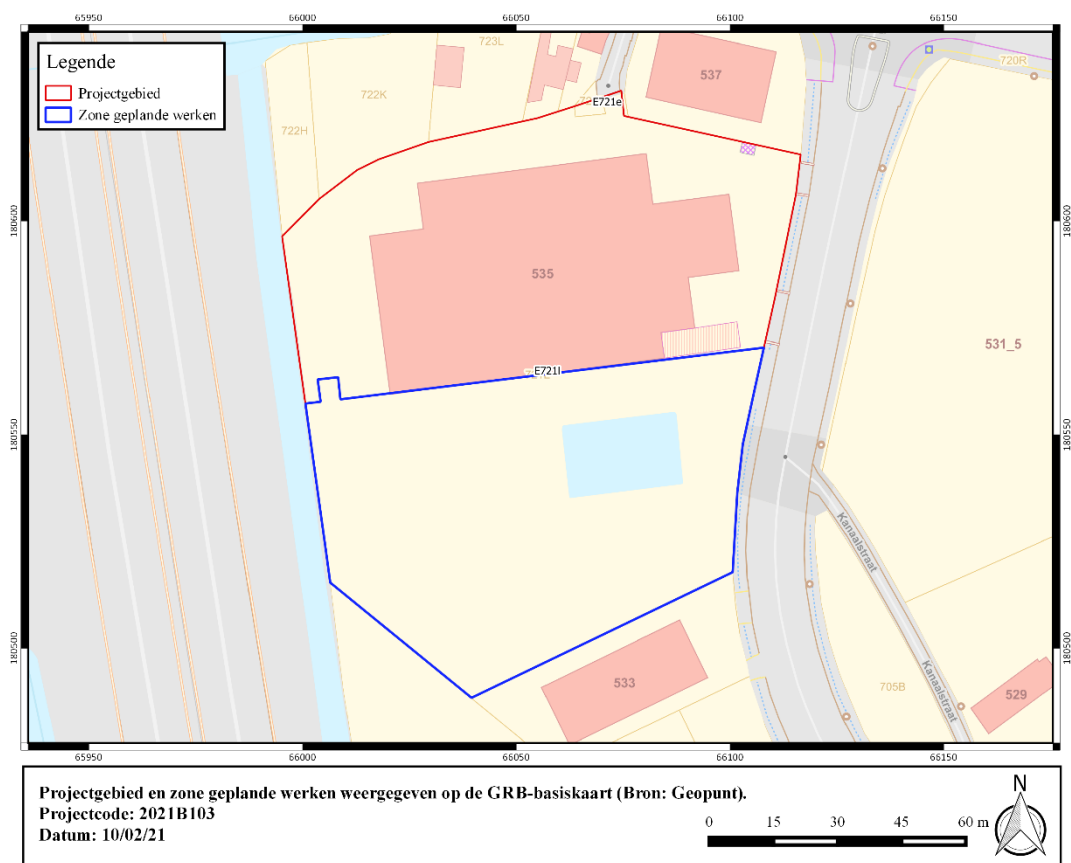
1 Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Administratieve gegevens

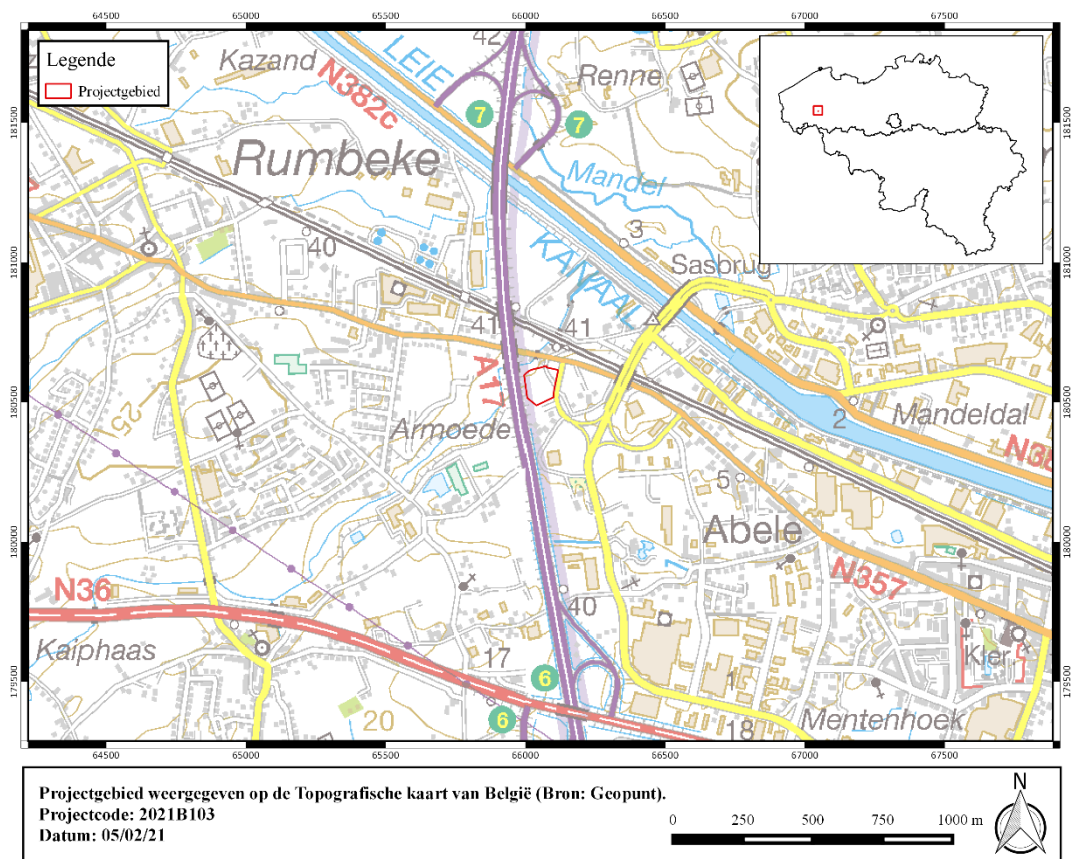
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Izegem
	Deelgemeente	/
	Postcode	8870
	Adres	Roeselaarsestraat 535
	Toponiem	Roeselaarsestraat 535
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 65948 Y _{min} = 180487 X _{max} = 66160 Y _{max} = 180634
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Izegem, Afdeling 4, Sectie E, nr. 721e en 721l Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Marie Lefere (erkend archeoloog) Clara Thys (archeoloog) Aaron Willaert (historicus) Julie Deryckere (archeoloog)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de Topografische kaart van België (Bron: Geopunt).

1.2 Onderzoeksopdracht

1.2.1 Doelstelling

Het archeologisch vooronderzoek betracht altijd eerst door raadpleging van gekende en ontsloten informatiebronnen tijdens een bureauonderzoek eventueel aanwezig archeologisch erfgoed binnen het onderzoeksgebied te inventariseren, waarderen en veiligstellen.

1.2.2 Onderzoeksvragen

Voor het bureauonderzoek zijn volgende onderzoeksvragen te formuleren:

- Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied?
- Welke processen van bodemvorming zijn bekend?
- Welke geomorfologische processen zijn bekend?
- Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging?
- Zijn er archeologische resten bekend binnen de grenzen van het plangebied?
- Welke is de aard en ouderdom van bekende archeologische resten?
- Welke is de conserveringsgraad en gaafheid van de bekende archeologische resten?
- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische resten?

1.2.3 Juridische context

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als gemengd regionaal bedrijventerrein¹. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 5000 m² of meer beslaat.

Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 1,24 ha, de gecombineerde oppervlakte van de bodemingrepen bedraagt ca. 6030 m², vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

1.2.4 Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt.

Een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem is momenteel economisch onwenselijk voorafgaand aan het aanvragen van de stedenbouwkundige vergunning. De opdrachtgever wenst het verkrijgen van een vergunning af te wachten.

Daarom wordt geopteerd voor de uitzonderingsprocedure waarbij een nota wordt aangeleverd op basis van een bureauonderzoek. In dit bureauonderzoek wordt nagegaan of er op het projectgebied een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk is en of (gedeeltelijke) vrijgave mogelijk is.

¹ Volgens het GRUP deelgebied 12: Sasbrug Izegem; De beschrijvende nota voor deze aanvraag vermeldt: In het GRUP zijn enkel de bestemmingsvoorschriften bepaald. De aanvraag betref het uitbreiden van een bestaand bedrijfsgebouw (kantoren, productie en opslag van goederen, aanvoer van grondstoffen en shipping van afgewerkte producten) voor regionale B2B. Dit is conform de voorziene bestemming.

1.2.5 Archeologische voorkennis van het terrein

Binnen de grenzen van projectgebied Izegem – Roeselaarsestraat 535 werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd.

In de omgeving zijn wel enkele archeologische vindplaatsen gekend (cfr. infra).

1.3 Werkwijze en strategie

1.3.1 Methode

In de praktijk resulteert het bureauonderzoek in een inschatting van het archeologisch potentieel van een onderzoeksgebied. Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en de verstoringshistoriek.

Pas na de vaststelling van het archeologisch potentieel kunnen onderbouwde inschattingen worden gemaakt over de planeffecten op eventueel archeologisch erfgoed.

1.3.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen.

De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad en gaafheid van het archeologische erfgoed.

Volgende informatiebronnen werden geconsulteerd t.b.v. een eerste aardkundige analyse:

- Tertiair en Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Toelichting bij de Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart van Vlaanderen
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen

1.3.3 Historische context en bekende archeologie vindplaatsen

Beschikbare historische en toponymische kennis over woonplaatsen (buurtschap, gehucht, dorp, stad) in en nabij het onderzoeksgebied kan een zinvol kader bieden om de betekenis van bekende archeologische vindplaatsen te evalueren.

Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het onderzoeksgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed geraadpleegd en is lokaal geïnformeerd naar recent onderzoek. De recente onderzoeken die voortvloeiden uit archeologienota's zijn geraadpleegd via loket.onroerend.erfgoed.be.

1.3.4 Archeologische indicatoren

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische bronnen, iconografische data en fotocollecties. Ze vormen fysiek aanwijsbare fenomenen die een aanwijzing kunnen zijn voor de aanwezigheid, ter plaatse of in de nabijheid, van archeologische sites.

Archeologische indicatoren zijn gezocht in de Centrale Archeologische Inventaris van het Agentschap Onroerend Erfgoed en in ontsloten cartografische bronnen die zowel via Geopunt als via het Nationaal Geografisch Instituut (Cartesius) ter beschikking worden gesteld. Bijkomende cartografische bronnen zijn waar relevant bekomen via verder archiefonderzoek.

1.3.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van het onderzoeksgebied bepaalt in belangrijke mate de te verwachten gaafheid en bewaringsgraad van eventueel aanwezig archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, beschikbare plannen van (verdwenen) constructies, verslagen van bodemonderzoeken en saneringen of informatie over delfstoffenwinning relevante informatie bieden.

Aanvullende informatie over recent historisch landgebruik is afkomstig van geraadpleegde luchtopnames vanaf 1971, ter beschikking gesteld via Geopunt.

1.4 Assessmentrapport

Het assessmentrapport omvat alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal, die bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Dit rapport heeft als doel het plangebied binnen zijn archeologisch en landschappelijk kader te plaatsen, rekening houdend met de geplande bodemingrepen. De studie maakt gebruik van verschillende datasets, waarbij het uitgangspunt steeds het ontwerpplan van de toekomstige bodemingrepen is. Dit ontwerpplan wordt telkens geprojecteerd op de geologische, bodemkundige en historische kaarten. Alle kaartmateriaal werd vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

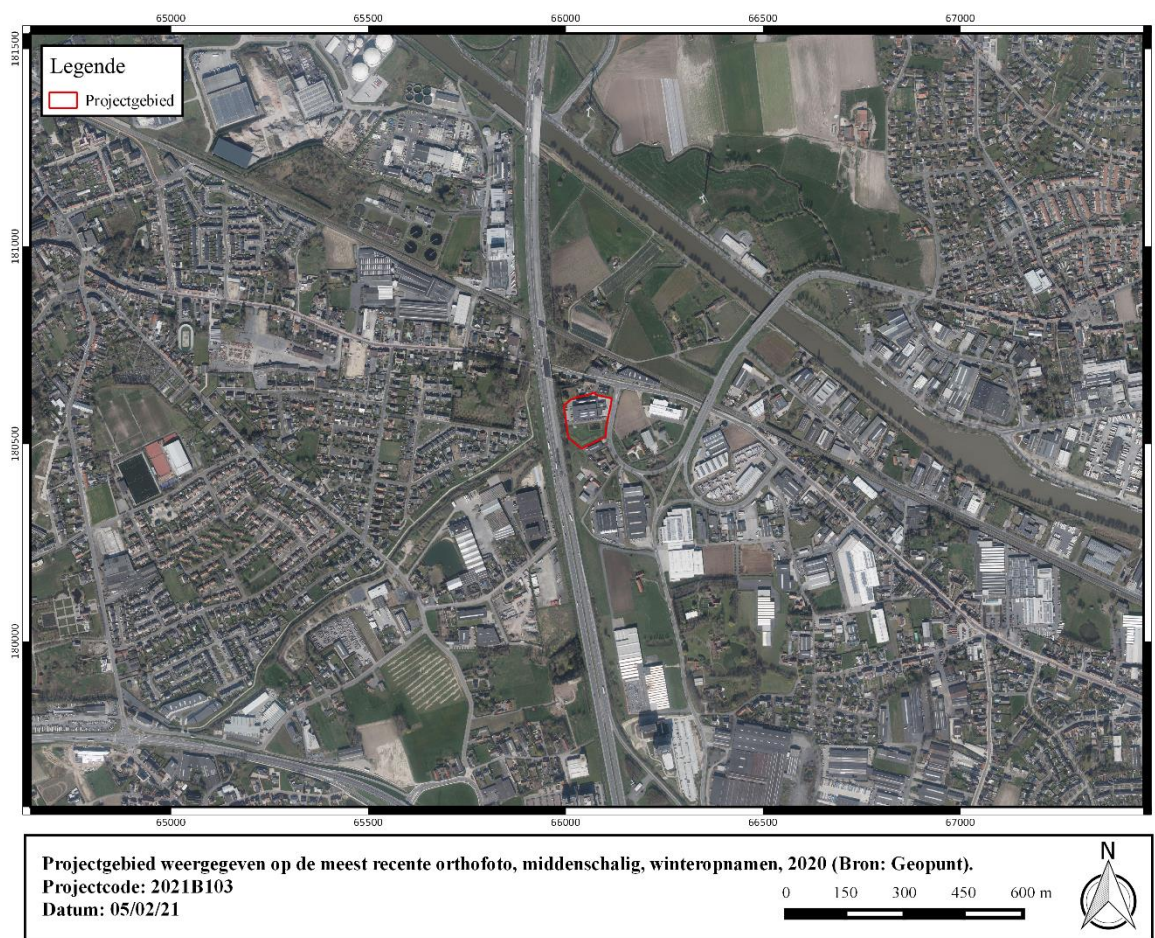
Op basis van deze assessment van het projectgebied kan een gegronde argumentatie opgesteld worden over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen archeologische maatregelen, die uiteengezet worden in deel 2: het programma van maatregelen.

1.4.1 Introductie tot het projectgebied

1.4.1.1 Ruimtelijke situering

Het projectgebied is gelegen binnen het grondgebied van de stad Izegem, te West-Vlaanderen. Het terrein bevindt zich in de ambachtelijk zone van de ‘Abeele’ buiten de stadskern op ca. 3km ten westen van het centrum. Daarnaast is het op ca. 4km ten oosten van het centrum van Roeselare gelegen. De grens met het grondgebied van Roeselare wordt gevormd door de A17. Het terrein is gelegen langs deze autosnelweg en wordt begrensd door de A17 in het westen en de Sasbrug in het oosten. De Roeselaarsestraat is iets naar het noorden gelegen en verbonden met het projectgebied via de Stroomkernstraat langs de noordelijke zijde. Het terrein ligt ca. 500m ten zuiden van het Kanaal Roeselare – Leie. De Babilbeek stroomt net ten noorden van het terrein en loopt meteen ten westen van het gebied over in een beek tussen het terrein en de A17.

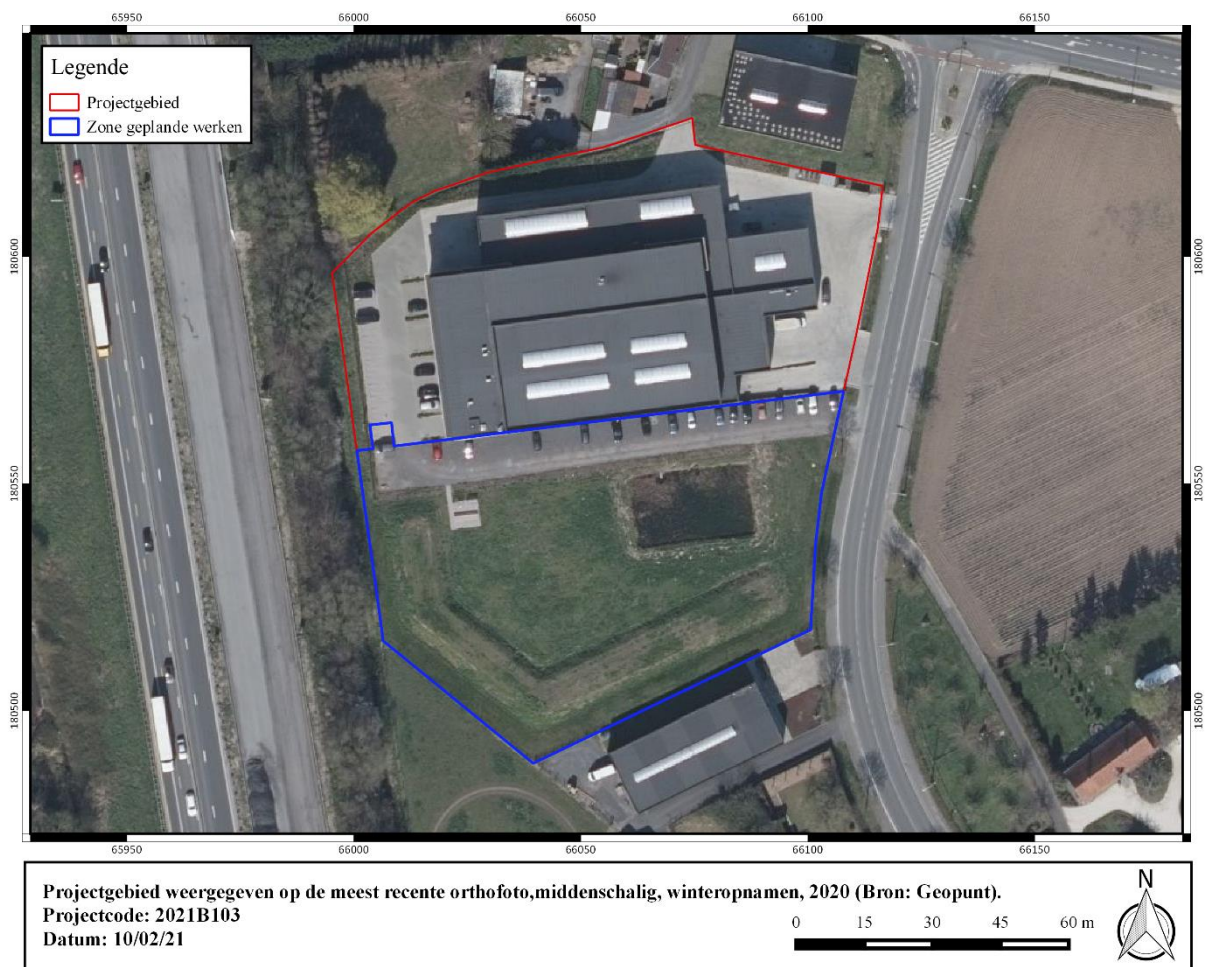
Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

1.4.1.2 Geplande werken

1.4.1.2.1 Bestaande toestand

De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 1,24ha.

Het plangebied is momenteel reeds in gebruik als bedrijfsterrein. In de noordelijke helft van het terrein is een bedrijfsgebouw aanwezig dat een oppervlakte heeft van ca. 3425 m². Daarrond bevindt zich een verharde zone die ca. 3235 m² beslaat. De zuidelijke helft van het terrein evenals een buffer rondom de bestaande verharding bestaan uit gras. Binnen de zuidelijke graszone is een wadi met een diepte van ca. 40cm te situeren met een oppervlakte van ca. 440 m² en een talud met een hoogte van 2 m en een oppervlakte van ca. 500 m².

Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de meest recente orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

1.4.1.2.2 Ontworpen toestand

De gecombineerde oppervlakte van de bodemingrepen bedraagt ca. 6030 m².

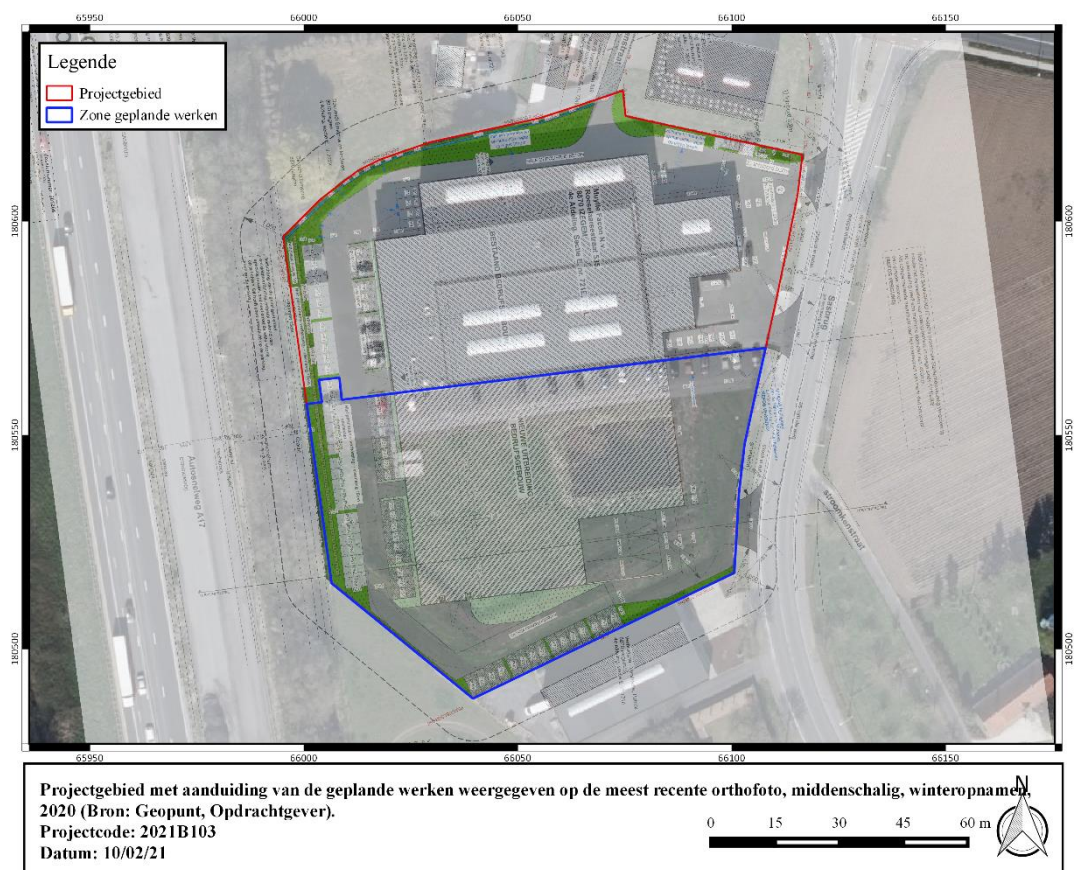
De opdrachtgever plant de uitbreiding van het bestaande bedrijfsgebouw met een nieuw aanpalend gedeelte langs de zuidelijke zijde. Hiervoor wordt een gedeelte van de bestaande verharding (ca. 1068 m²) bestaande uit grind met geotextiel ten zuiden van het bestaande gebouw verwijderd. De noordelijke helft van het terrein blijft ongewijzigd, hier zullen dan ook

geen bodemingrepen plaatsvinden. De enige uitzondering hierop is een aanlegsleuf om de nieuwe riolering aan te sluiten op de bestaande (zie verder).

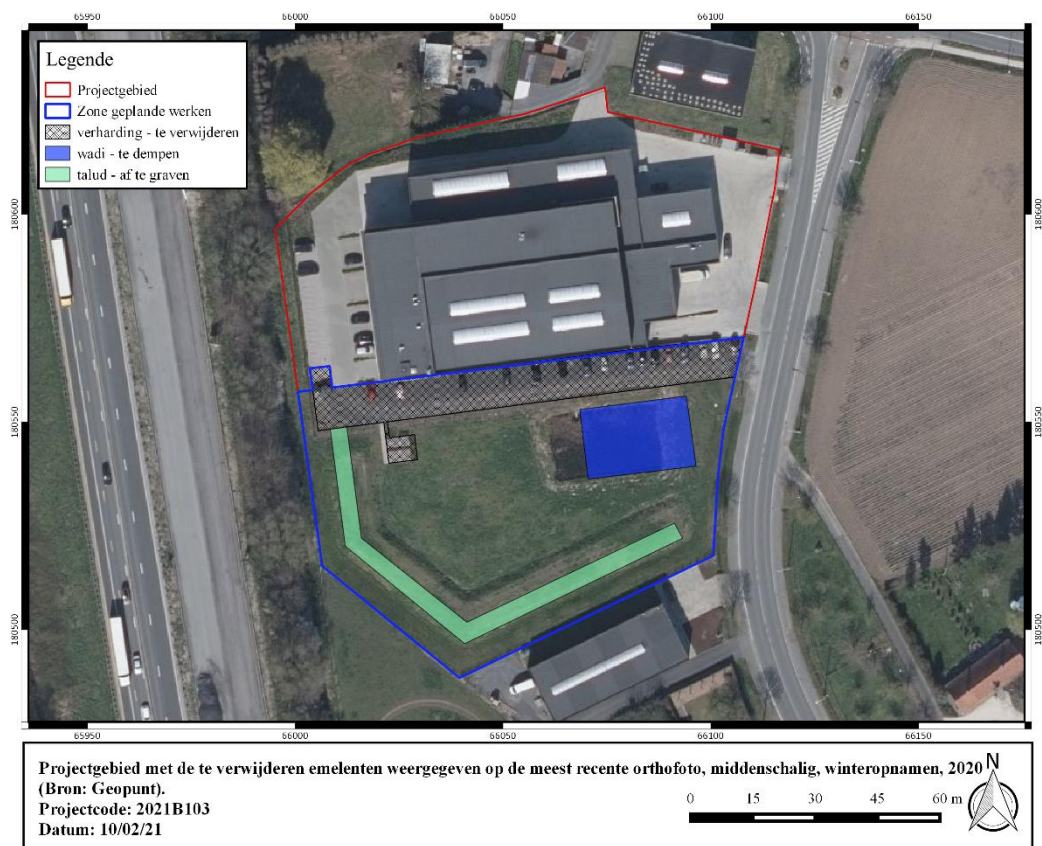
In de zuidelijke helft zal, naast het afgraven van het gedeelte verharding, ook de talud verwijderd worden en de wadi gedempt. Infiltratiekratten ten oosten van het nieuwe gebouw zullen de bestaande wadi vervangen. De zuidelijke helft van het terrein zal licht opgehoogd worden om het maaiveldniveau gelijk te stellen aan dat van de noordelijke helft. Het nieuwe gebouw zal een oppervlakte beslaan van ca. 2807 m² en bestaan uit een stapelruimte met daarbovenop langs de westelijke zijde drie verdiepingen voor test- en kantoorruimtes. Het gebouw wordt niet onderkelderd. Wel zijn in het westen twee liftschachten voorzien die reiken tot op 1,8 m -mv. Het gebouw zal gefundeerd worden door middel van paalfunderingen. De diepte hiervan dient nog bepaald te worden door een ingenieursstudie.

Het nieuwe gebouwdeel zal omgeven zijn door verharding. Hiervoor wordt rekening gehouden met een bodemingreep van ca. 50cm -mv. Langs de oostzijde van het gebouw wordt een laadkaai voorzien met een oppervlakte van ca. 275 m² die zal reiken tot op 1,2m -mv. Tegenover de laadkaai wordt een nieuwe oprit naar de Sasbrug voorzien. Ter hoogte van de oprit wordt de bestaande gracht rondom het terrein ingebuisd. Het overige gedeelte van het zuidelijke terrein bestaat uit groenaanleg waarvoor een bodemingreep van 35 cm -mv gerekend wordt. Tot slot zullen nieuwe rioleringen en putten evenals de infiltratiekratten aangelegd worden. Voor het aansluiten van de nieuwe riolering op de bestaande voorzieningen zal meteen ten westen van het bestaande gebouw in de noordelijke helft van het terrein een aanlegsleuf van ca. 60cm breed en 80 cm diep gegraven worden. Voor de aanleg van de putten en infiltratiekratten in het zuidelijke gedeelte dient respectievelijk rekening gehouden te worden met een bodemingreep van 2,5 en 2 m -mv.

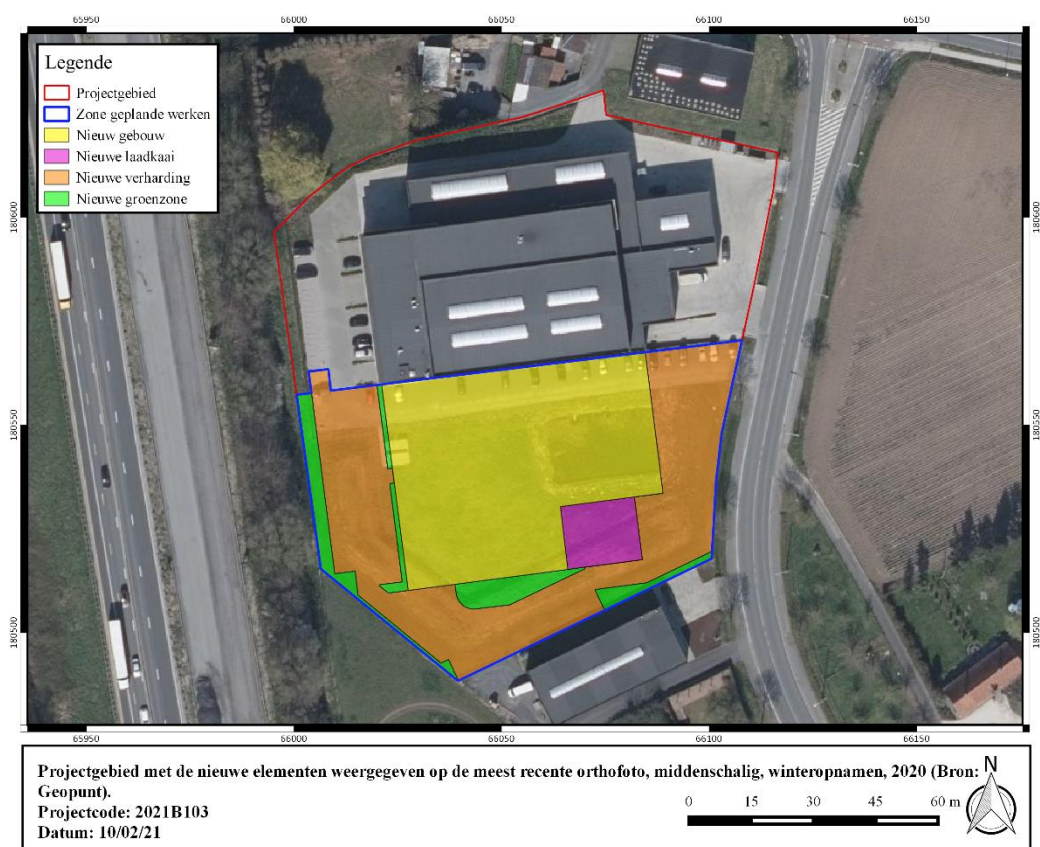

Figuur 5: Projectgebied met aanduiding van de geplande werken weergegeven op de meest recente orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt, Opdrachtgever).

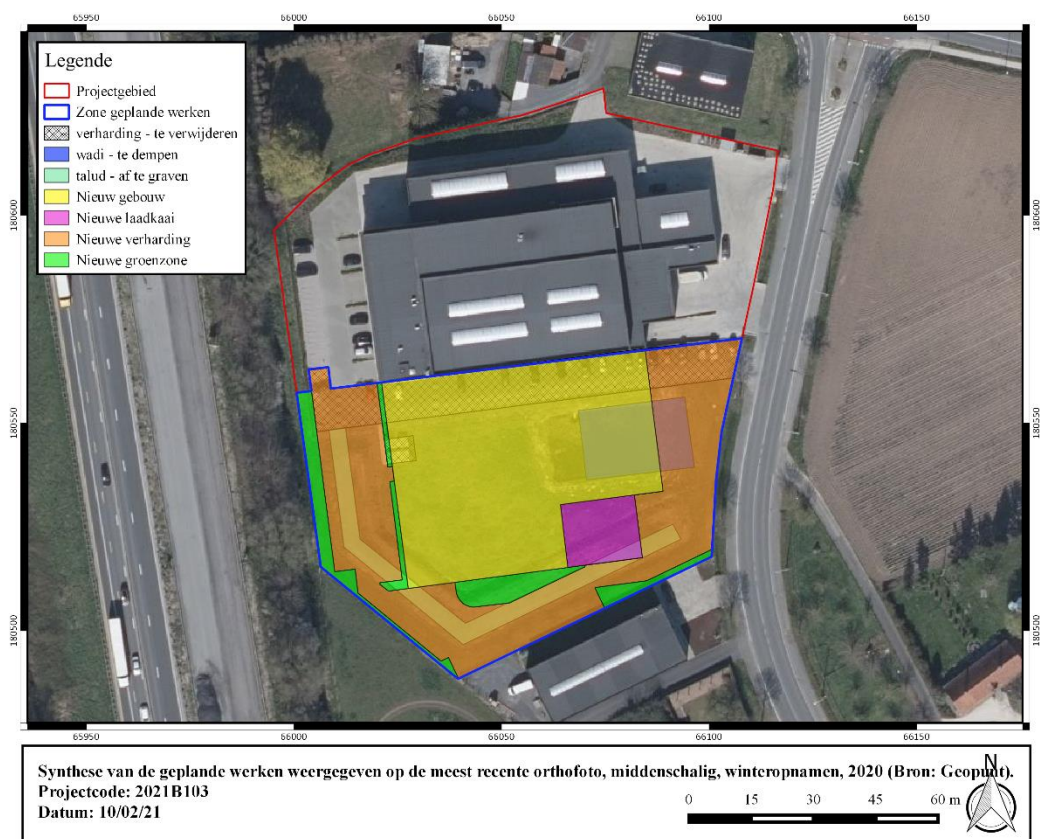

Figuur 6: Projectgebied met de te verwijderen elementen weergegeven op de meest recente orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt, Opdrachtgever).

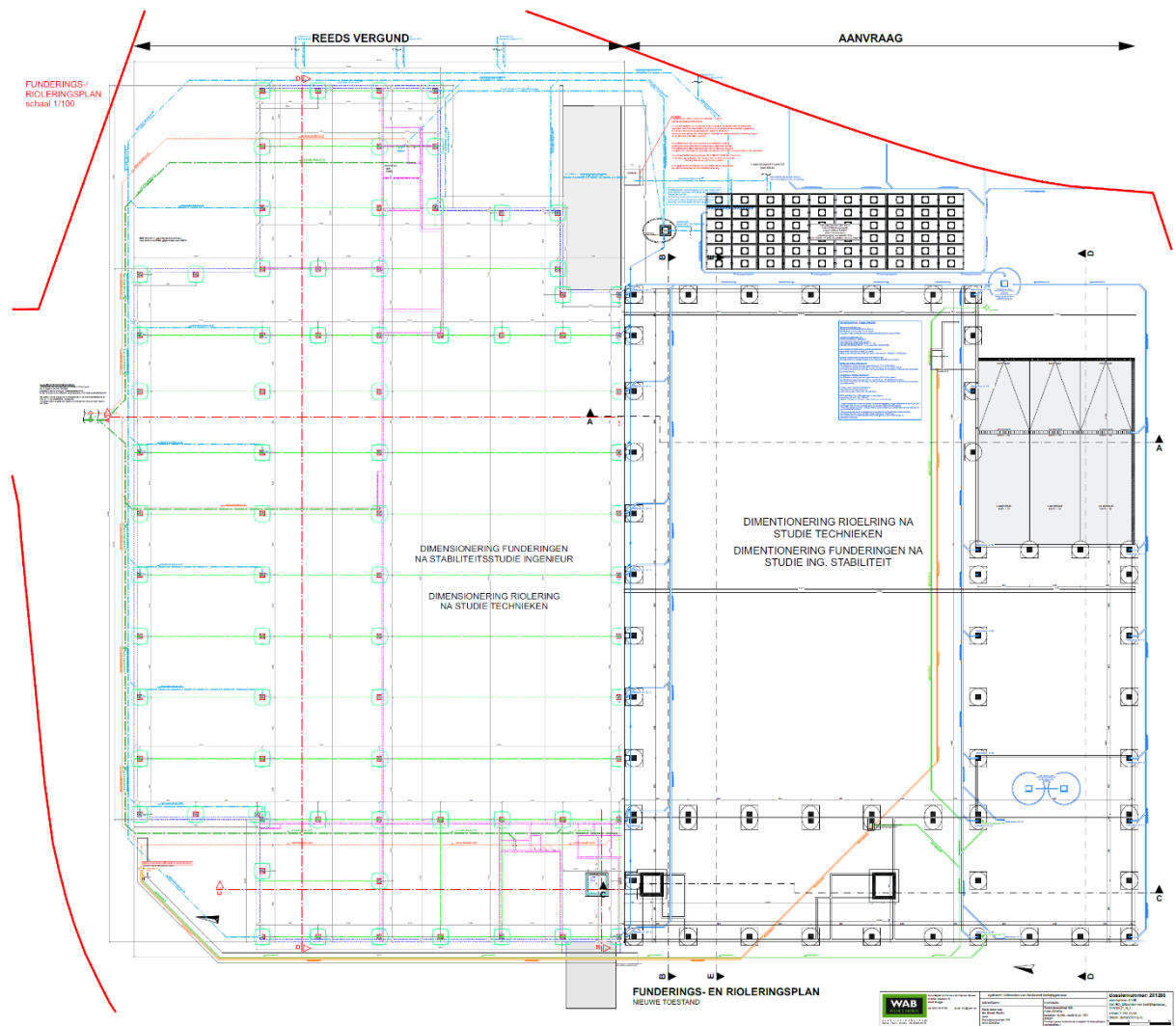

Figuur 7: Projectgebied met de nieuwe elementen weergegeven op de meest recente orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt, Opdrachtgever).

Figuur 8: Synthese van de geplande werken, weergegeven op de meest recente orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt, Opdrachtgever).

Figuur 9: Funderings- en rioleringsplan (Bron: Opdrachtgever).

1.4.2 Fysisch geografische en geologische situatie

Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.

Bron	Informatie
Landschappelijke situering	Zandleem en leemstreek
Tertiair	Lid van Aalbeke (Formatie van Kortrijk)
Quartair	Type 3
Bodemtypes	Efp, SbP, Sbp, Sbc, Scc, Zbc(h)
Potentiële bodemerosie	Onbekend
Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen	17,2 – 18,4 m TAW
Hydrografie	Leiebekken, Deelbekken van de Mandel

1.4.2.1 Landschappelijke situering

Landschappelijk is het plangebied gelegen in de zandleem- en leemstreek.

Het projectgebied situeert zich aan de rand van een lager gelegen terras langs de zuidelijke zijde van de Mandelvallei. De depressie van de Mandel sluit aan bij de Vlaamse Vallei die morfologisch gekenmerkt wordt door een relatief vlak reliëf. Tijdens de beginfase van het Peniglaciaal hebben zowel de Leie als de Mandel een grote laterale uitbreiding gekend waardoor de volledige breedte van de vallei werd ingenomen. Tijdens het Tardiglaciaal, dat wordt gekenmerkt door een beduidende klimaatsverbetering, op enkele koude fases na, komt een eind aan dit sedimentatiepatroon. Belangrijk is een hervatting van fluviatiele activiteit met in een eerste fase een uitschuring van de huidige valleien. De rivieren nemen een meanderend patroon aan waarbij zowel Leie als de Mandel een underfit river worden in een bovenmaatse vallei.

De Mandelvallei vormt dus het overmaatse (500 à 700 m brede) subseculaire zijdal van het Leiedal tussen Oostrozebeke en Roeselare. Aan de voet van de zeer afgevlakte dalflanken kan men zandige laagterrasresten herkennen, gelegen op een hoogte van ca. 17 m TAW. Het projectgebied situeert zich op de rand van een dergelijk terras. Meer richting de rivier ligt de iets lager gelegen, meer kleiige dalbodem van de holocene vallei. Die alluviale vlakte waarin de rivier stroomt, ligt op +14 à +15 m, heeft een gemiddelde breedte van hoogstens 200 m en helt zeer langzaam naar het oosten. Ze vertegenwoordigt zoals hierboven vermeld het deels opgevulde holocene dal dat zich in de zandige opvulling van het boven-pleistocene dal ingesneden had².

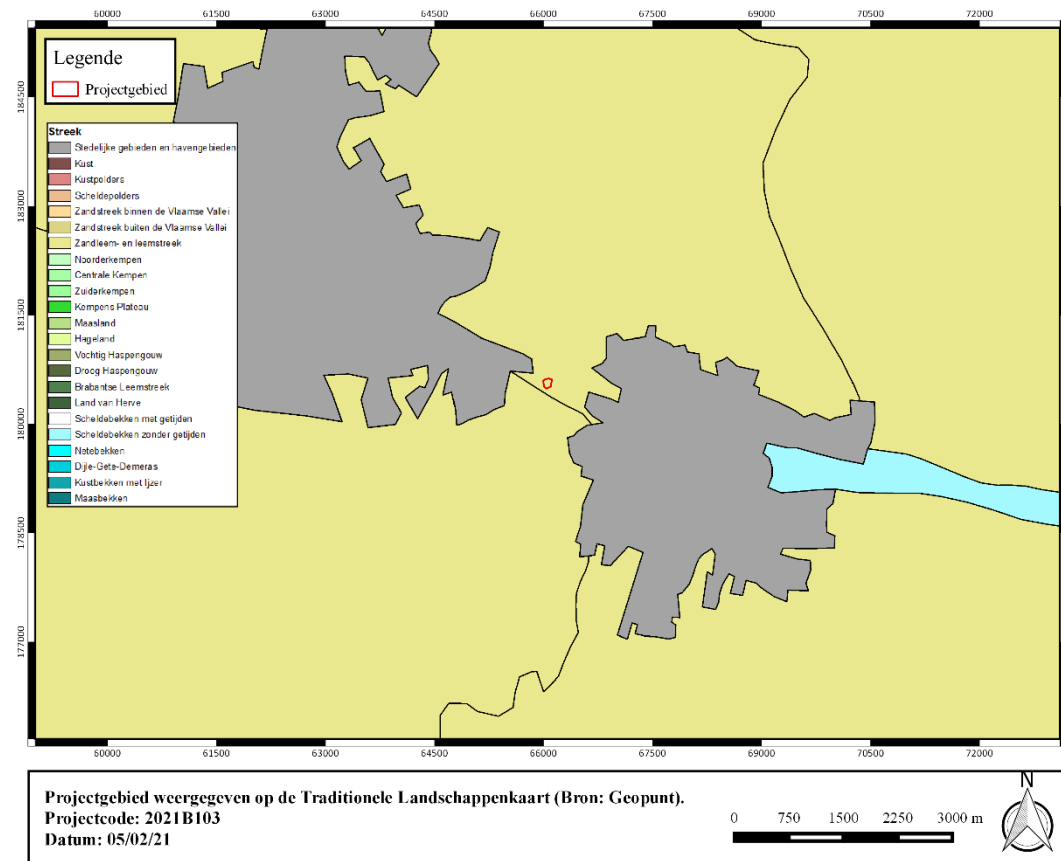
Binnen het projectgebied is een hoogteverloop van ca. 1,2 m waar te nemen. Het terrein heeft een hoogteligging tussen de 17,2 en 18,4 m TAW en helt licht af naar het noordwesten richting de Babillebeek. De zuidelijke zone met geplande werken is gelegen op een hoogte tussen de 17,7 en 18,4 m TAW. Het terrein situeert zich net aan de rand van het beekvalleitje van de Babillebeek die

² De Moor, 1997

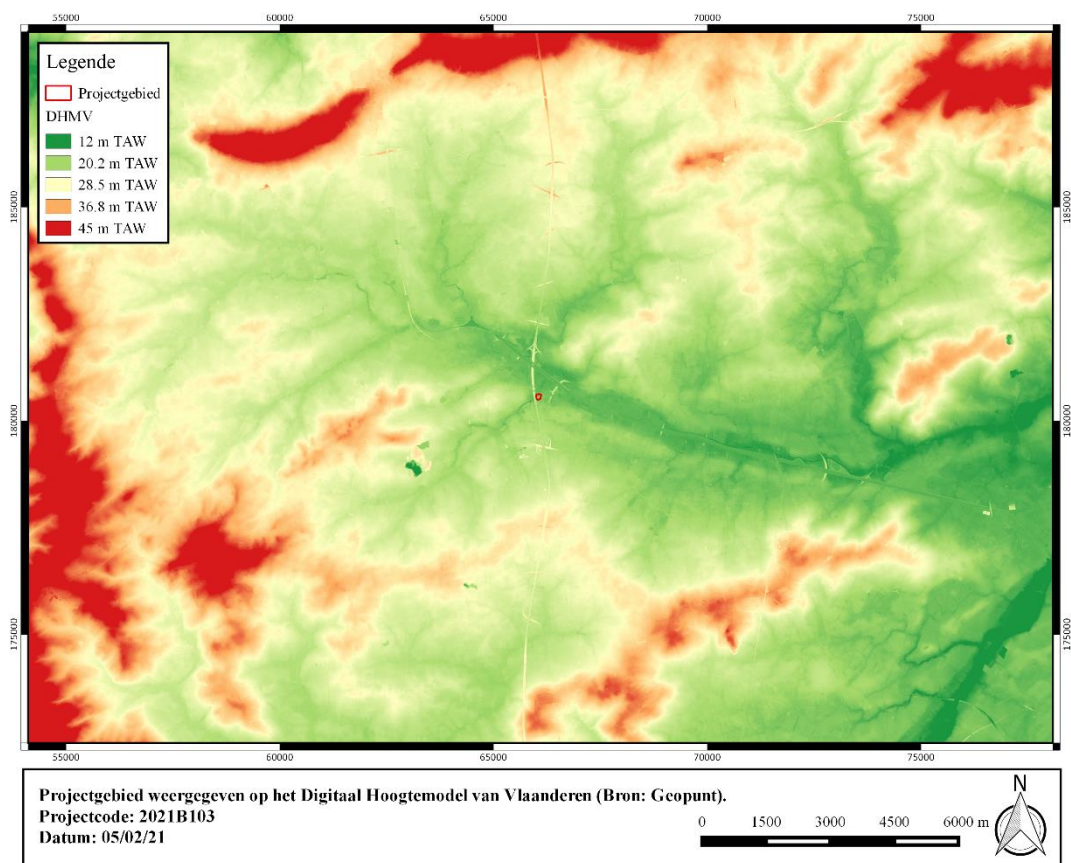
verder naar het noorden overloopt in de Mandel. Hydrografisch is het plangebied gelegen in het Leiebekken, deelbekken van de Mandel.

De ligging van het projectgebied aan de rand van een terras, nabij een beekvalleitje en in de omgeving van de Mandel moet een zekere aantrekkingskracht uitgeoefend hebben op jager-verzamelaars in de regio.

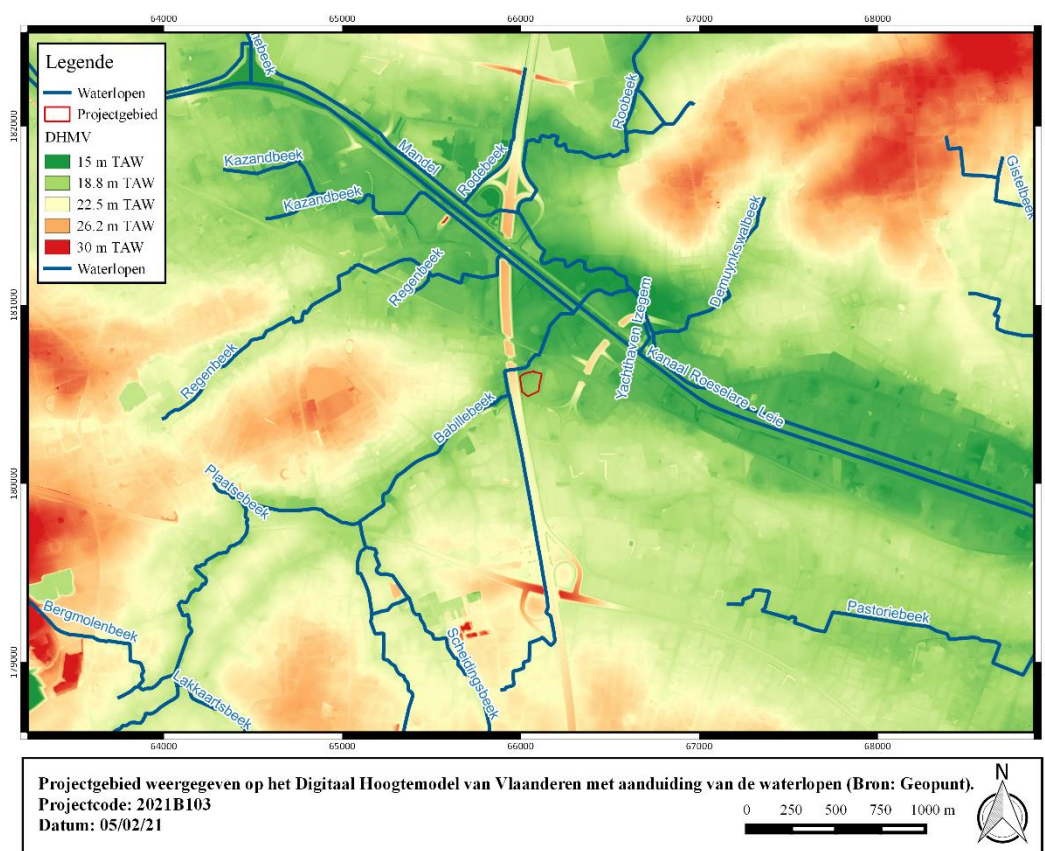

Figuur 10: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).

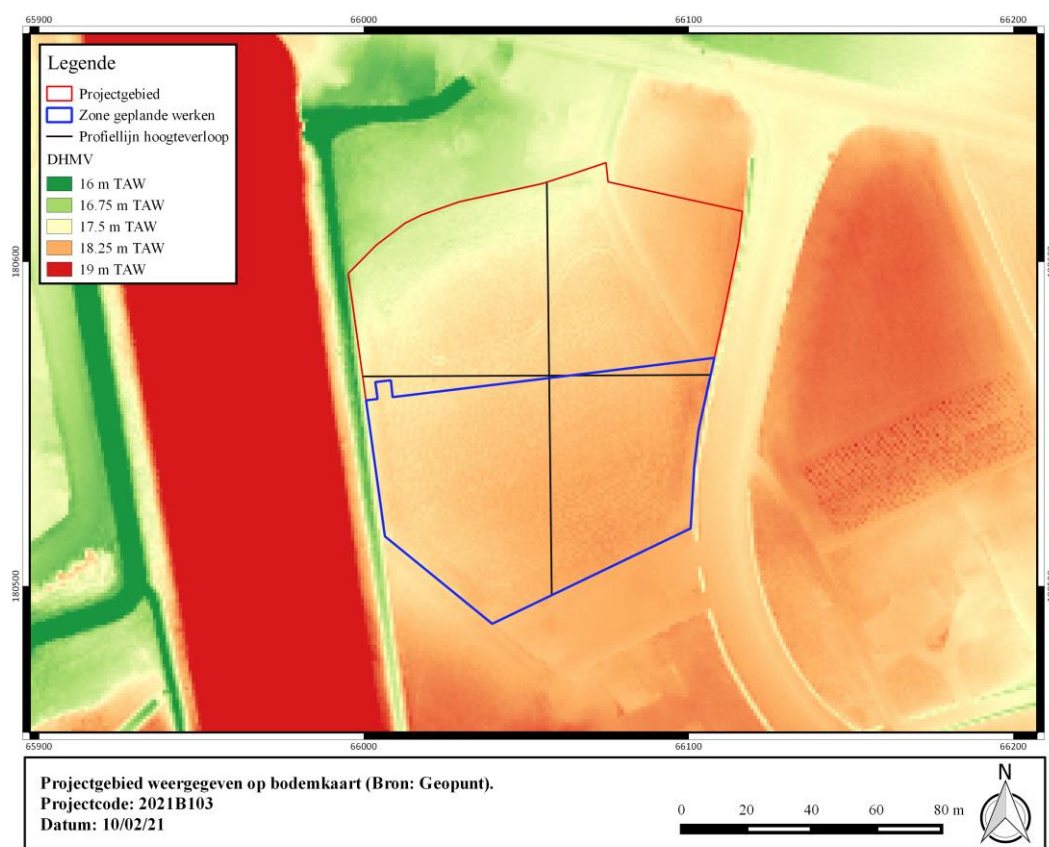

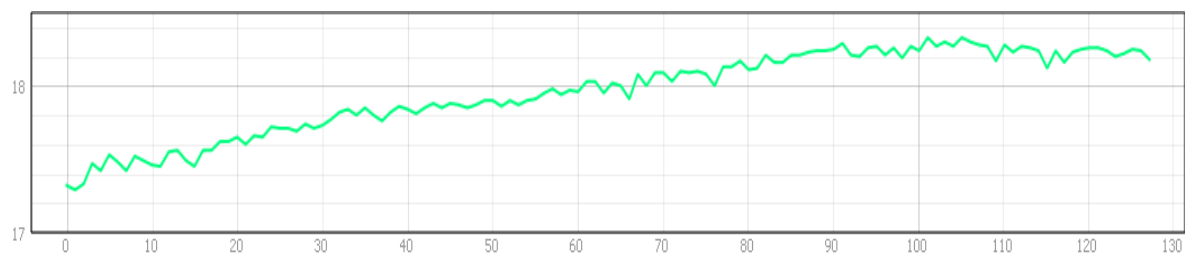
Figuur 11: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

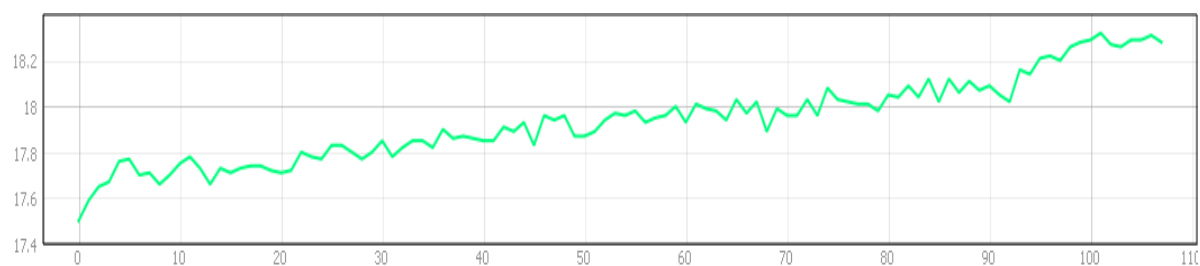
Figuur 12: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).

Figuur 13: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen met aanduiding van het hoogteverloop (Bron: Geopunt).

Figuur 14: Hoogteverloop N-Z (Bron: Geopunt)

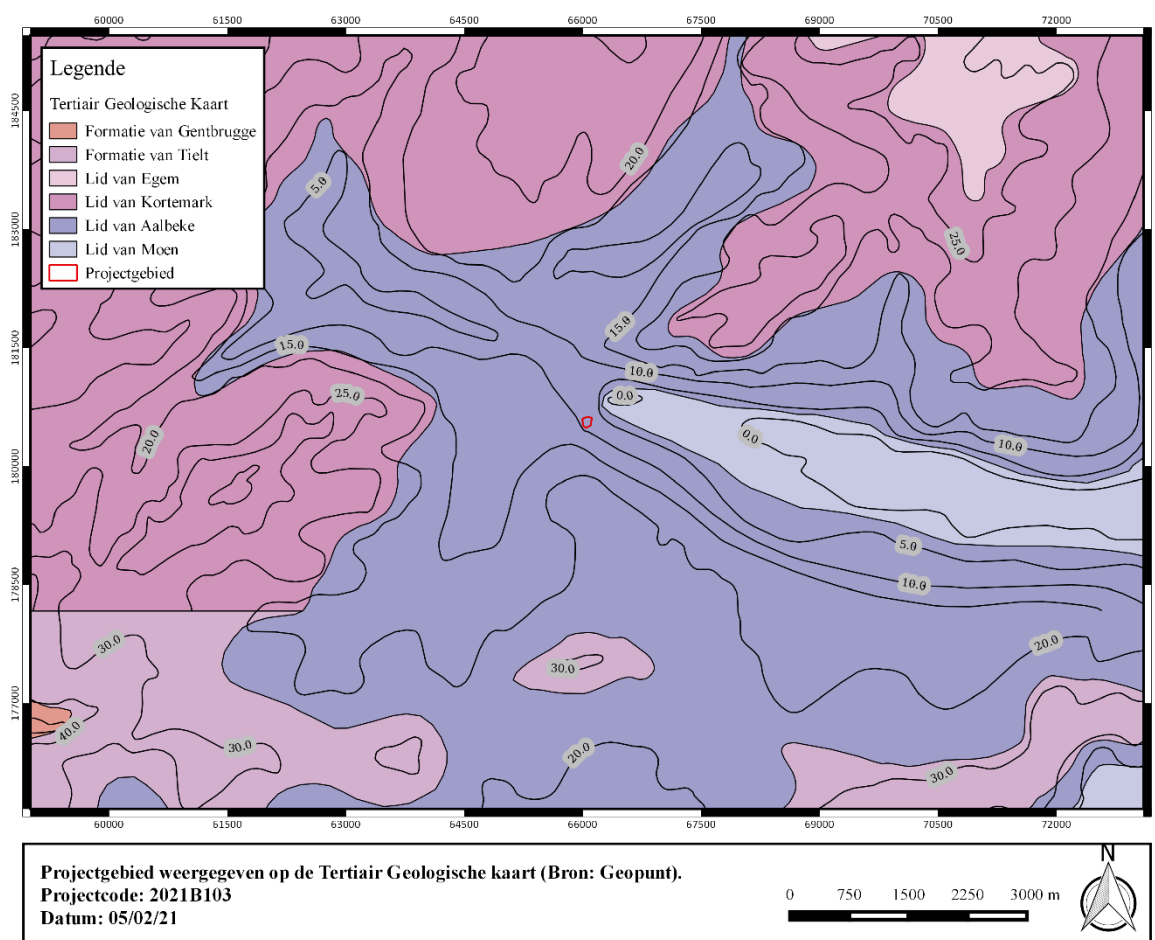

Figuur 15: Hoogteverloop W-O (Bron: Geopunt)

1.4.2.2 Tertiaire lithostratigrafie

Het projectgebied is gelegen in het **Lid van Aalbeke** (Formatie van Kortrijk). Deze formatie bestaat hoofdzakelijk uit mariene kleiige sedimenten, die weinig macrofossielen bevatten en is de eerste afgezette formatie van het Vroeg-Eoceen (54,8 Ma – 49,0 Ma). Over het algemeen worden de afzettingen siltiger of zandiger (ondieper afzettingsmilieu) naar het zuidoosten toe en homogeen kleiiger naar het noorden en noordoosten toe (dieper afzettingsmilieu). De Formatie van Kortrijk wordt ingedeeld in vier leden; van onder naar boven: het Lid van Mont-Héribu, het Lid van Saint-Maur, het Lid van Moen en het Lid van Aalbeke. Het Lid van Mont-Héribu rust op de Groep van Landen.

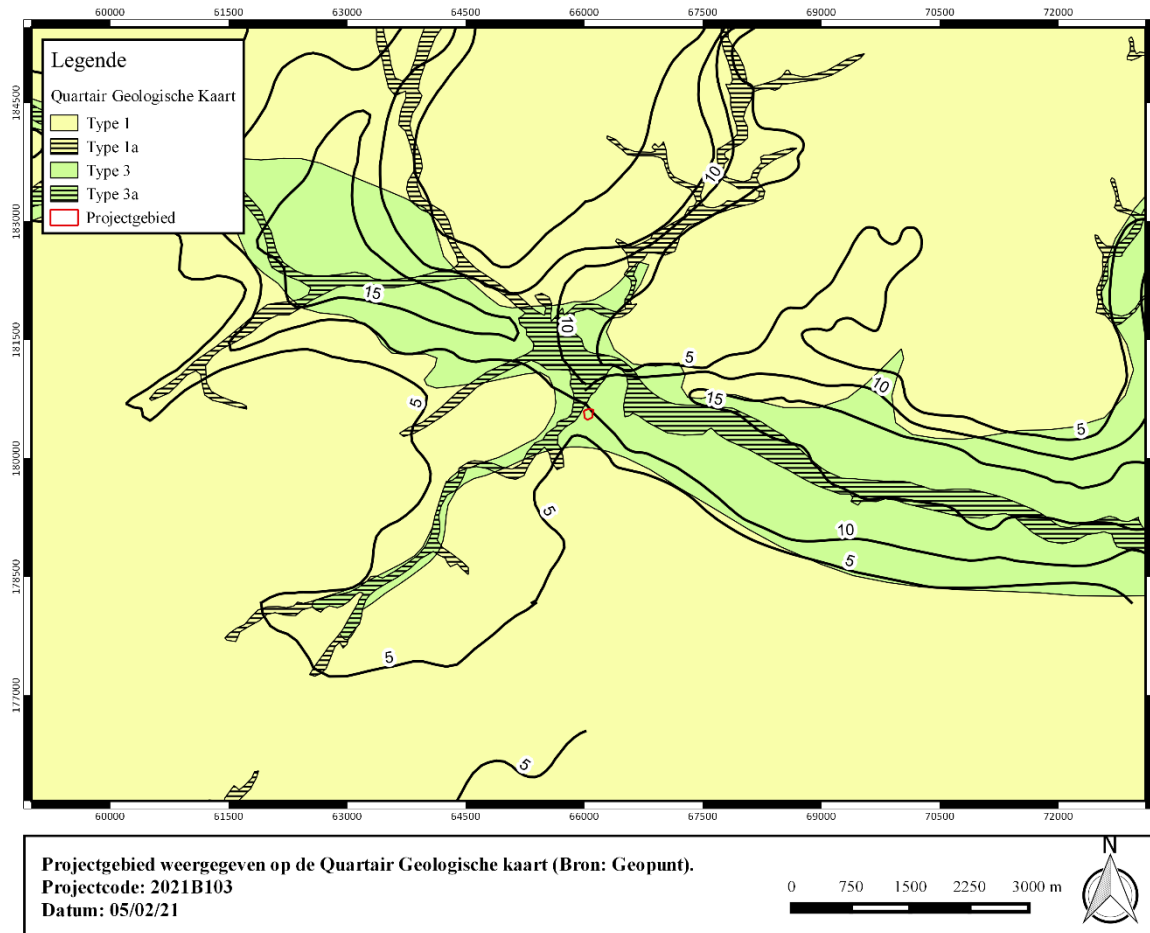
Het Lid van Aalbeke is een fijnsiltige homogene klei, afgezet in een rustig open-shelf milieu. Het manifesteert zich vaak als een grijze plastische klei die soms fossielen, zandsteenconcreties en laagjes grijs zand bevat. Deze klei wordt uitgebaat voor vervaardiging van bakstenen, dakpannen en siertegels.

Figuur 16: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.2.3 Quartaire lithostratigrafie

Het projectgebied is gelegen in het Quartair **Type 3**. Dit type bestaat uit een basis van fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan gevolgd door een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen (zandleem tot leem). Deze afzetting kan eventuele hellingsafzettingen bevatten van het Quartair.

Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.2.4 Bodenvormingsprocessen

Het bodemtype **Efp** is een zeer sterk gleyige kleibodem zonder profiel. De donkergrijze AP vertoont intense roestverschijnselen en daaronder wordt de klei bleekgrijs. Vanaf 50 cm is deze zwartblauw en dieper wordt een papachtig slib aangeboord met half verteerde plantresten.

Het bodemtype **Sbp** is een droge lemig zandbodem zonder profiel. De bouwvoor is ca. 25 cm dik, bruingrijs tot grijsbruin en gaat geleidelijk over naar de C-horizont. De roestverschijnselen beginnen tussen 90 en 120 cm.

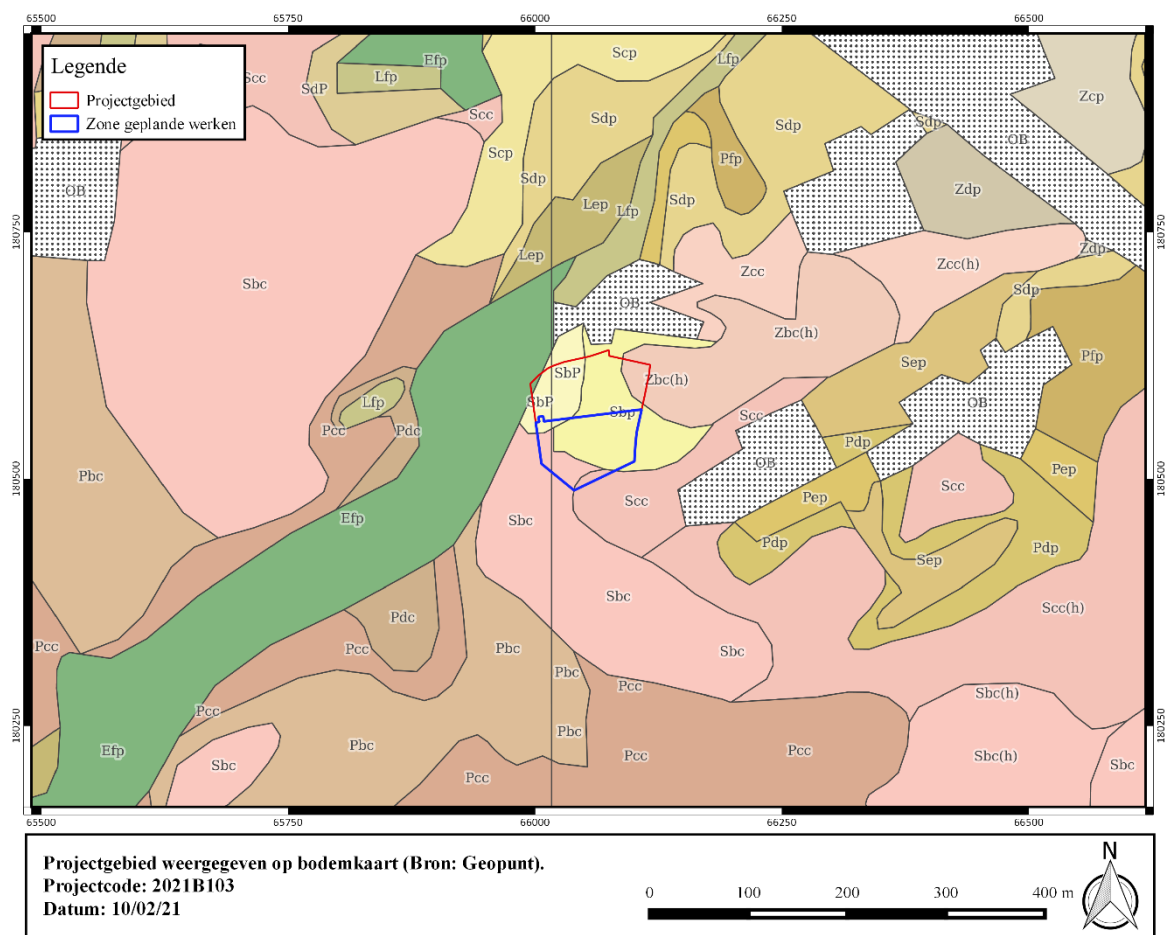
Het bodemtype **SbP** is een droge lemig zandbodem met overwegend geen profielontwikkeling in mozaïek met zwakke ontwikkeling. De bouwvoor is ca. 25 cm dik, bruingrijs tot grijsbruin en gaat geleidelijk over naar de C-horizont. De roestverschijnselen beginnen tussen 90 en 120 cm.

Het bodemtype **Sbc** is een droge lemig zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont. De bouwvoor is ca. 25 cm dik en donker grijsbruin. De textuur B is gedeeltelijk opgelost en er komen veelal ijzerconcreties voor (Prepodzol). Roestverschijnselen beginnen tussen 90 en 120 cm.

Het bodemtype **Scc** is een matig droge lemig zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont. De roestverschijnselen beginnen tussen 60 en 90 cm-mv.

Het bodemtype **Zbc(h)** is een droge zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont. De bouwlaag heeft een humeuze bruine kleur en is ca. 20-25 cm dik. Roestverschijnselen beginnen tussen 90 en 120 cm.

Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).

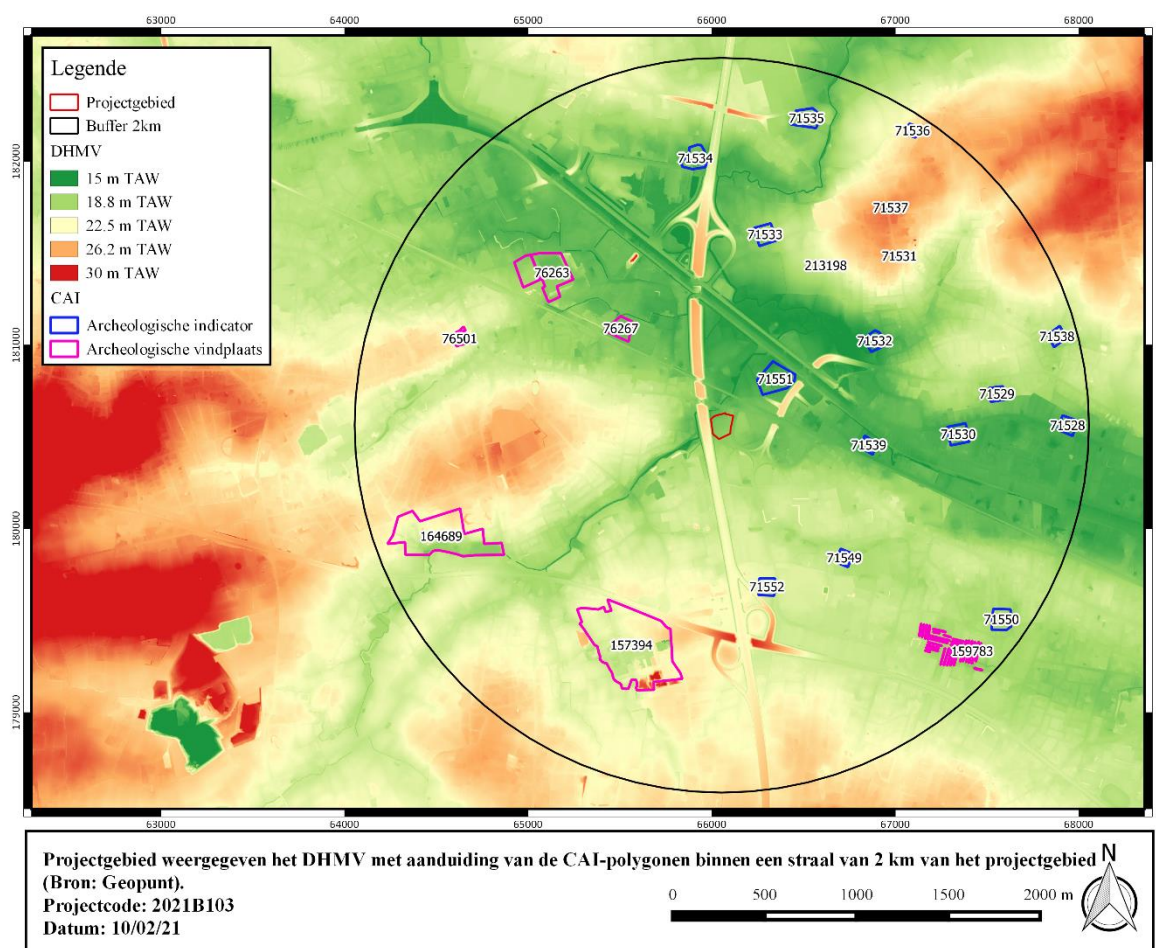

1.4.3 Historische en archeologische voorkennis

1.4.3.1 Overzicht van de gekende archeologische waarden

In de omgeving van het projectgebied zijn verschillende archeologische vindplaatsen waar te nemen. De sporen op de sites variëren van het mesolithicum tot de nieuwste tijd en tonen aan dat deze regio een lange bewoningsgeschiedenis bezit. Verschillende vondsten van mesolithisch en neolithisch materiaal (ID 76263, 76267) op een landschappelijk vergelijkbare ligging als die van het projectgebied bevestigen de gunstige omgeving zoals eerder reeds aangegeven bij de landschappelijke situering. De vondst van een grafheuvel (ID 76263 en mogelijk ID 150428) en Romeinse en Karolingische bewoningssporen (ID 76263, 150428, 157394, 164689) toont aan dat er ook in de daarop volgende periode permanent bewoning en menselijke activiteit was in de directe omgeving die verder ging in middeleeuwen nederzettingssporen (ID 157394).

Naast deze gekende materiële resten valt een groot aantal cartografische indicatoren van laatmiddeleeuwse hoeves op die wijzen op een vrij intensieve agrarische exploitatie van de omgeving.

Figuur 19: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen binnen een straal van 2 km van het projectgebied (Bron: Geopunt).

Recent archeologisch onderzoek (nog niet opgenomen in CAI).

ID 9585: Roeselare Nieuwe Abeelestraat (2018)

Bij het proefsleuvenonderzoek werden onder andere een opgevulde uitgraving van de moederbodem en een veldoven, gebruikt voor het aanmaken van bakstenen uit de gewonnen klei, gevonden. De sporen zijn naar alle waarschijnlijkheid in verband te brengen met de 19de eeuwse constructie van de boerderijgebouwen nabij het terrein. Er werd geen vervolgonderzoek geadviseerd.³

ID 7359: Izegem 't Pandje (2018)

Het proefsleuvenonderzoek weest op een vrij dense hoeveelheid sporen. Er waren twee brandrestengraven aanwezig waarbij een bijgift in de vorm van een potje aan het licht kwam. Ten oosten hiervan werd een greppels aangesneden waarbij verschillende paalsporen op regelmatige afstand werden geregistreerd. Dit wijst mogelijk op een afbakende functie met palissade. Er werd een vervolgonderzoek in de vorm van een opgraving geadviseerd. De resultaten zijn nog niet beschikbaar.⁴

I. Archeologische vindplaatsen

76263	Opgraving (2005-2006) onbepaald: waterput middenmesolithicum: Van de 1722 gevonden artefacten behoort een deel tot deze datering, te herkennen aan: microlieten, (micro)klingen met afknotting, inkerving en afgestompte boord op basis van de microklingen in Coincy-stijl. laatneolithicum: Van de 1722 gevonden artefacten behoort de meerderheid tot deze datering, te herkennen aan: minder verzorgde debitagestijl, mijnbouwsilex uit Spiennes onder de vorm van half-afgewerkte producten (klingen, bijlen). Schrabbers, boren, pijlpunten, pijlsnedes, gepolijste bijlen, zwaardere klingen met retouches en messen. middenbronstijd: circulaire gracht (diam. 16m) behorend tot een grafheuvel, onderbreking in de noordelijke zijde van de gracht. Grondspoor met bruine verkleuring (micro-depressie afgedekt door colluvium), bevatte meer dan 1000 scherven. Kleiner spoor met eveneens aardewerk. Spinschijfje. Nederzettingmateriaal: scherven zijn sterk aangetast en verweerd. Datering aardewerk: 1ste helft 2e millenium v. Chr.: vroege en midden-bronstijd ijzertijd: tijdens de zomer campagne van 2000 werden 4 versierde ijzertijdscherven gevonden, determinatie door J. Bourgeois.
-------	--

³ Vanhercke, J. 2018.

⁴ Apers, T.e.a.2018.

	Karolingische periode: viertal concentraties aan paalsporen, doorsneden door een systeem van grachten. Vermoedelijk gaat het om een of meerdere woonerven bestaande uit een rechthoekig woonhuis en een reeks schuurtjes of spiekers. Ten minste 1 2-schepige huisplattegrond, een éénbeukig gebouw, 3 spiekers, 4 waterputten, hutkom en gracht. Waarschijnlijk daterende in de Karolingische periode. C14-datering: 9de eeuw-10de eeuw volle middeleeuwen: vermoedelijk woonhuis, mogelijk voorzien van een potstal. Daarnaast nog een aanzienlijke groep paalkuilen die mogelijk verband houden met deze woning, maar waaruit moeilijk een plattegrond op te maken valt. Grachten en greppels die worden beschouwd als een soort percelleringssysteem dat dit vermoedelijke woonhuis begrenst. 1100-1300. Bron: Demeyere F. & Lammens W. 2007, Cirkelvormige sporen langsheen de Mandelstraat (Rumbeke - Roeselare, provincie West-Vlaanderen), in: Lunula 15, pp. 13-21; GODERIS J. 2002: Archeologische opgravingen van 1977 t/m 2001 op het bedrijventerrein Lekken-Mandelstraat in Roeselare. Status quaestionis, in Tentoonstelling, Geo- Archeologisch Kijken, Villa Eksternest, Zilverberg, 8 september-13 oktober 2002, p. 14-25.; CALMEYN D. 1996: Rumbeke Regenbeek 2: een gemengd lithisch ensemble uit het Mesolithicum en Neolithicum/Bronstijd op de linkeroever van de Regenbeek in Rumbeke (gem. Roeselare), in Westvlaamse Archaeologica, 12, p. 5-32.
76267	Opgraving (1994) laatmesolithicum: Organische resten: plantenresten, (o.a.hazelnoten, eikels), dierenbeenderen van hond en paard. Ca. 1729 lithische artefacten: meerdere trapezia, kerfresten, kernen, kernflanken en spitsen waaronder enkele voorwerpen uit Wommersomkwartsiet. Deze homogene collectie wijst mogelijk op een laat-mesolithische kampplaats. Bron: DE COCK S. en J. GODERIS 1994: Veldactiviteiten van de vereniging voor oudheidkundig bodemonderzoek in West-Vlaanderen over de werkjaren 1993 en 1994, in Westvlaamse Archaeologica, 10, p. 76-81.; CALMEYN D. 1996: Rumbeke Regenbeek 2: een gemengd lithisch ensemble uit het Mesolithicum en Neolithicum/Bronstijd op de linkeroever van de Regenbeek in Rumbeke (gem. Roeselare), in Westvlaamse Archaeologica, 12, p. 5-32.
76501	Evaluerend terreinonderzoek (1993) 18de eeuw: enkele inhumatiegraven, alsook enkele vondsten uit de 17de tot 19de eeuw van kort na de Franse Revolutie

	Bron: DE COCK S. en J. GODERIS 1994: Veldactiviteiten van de vereniging voor oudheidkundig bodemonderzoek in West-Vlaanderen over de werkjaren 1993 en 1994, in Westvlaamse Archaeologica, 10, p. 76-81.
150428	Mechanische prospectie (2006) onbepaald: rechthoekig spoor met afgeronde zijden; mogelijk gaat het om een hooimijt of schelf vroege bronstijd – midden bronstijd: 2 cirkelvormige sporen: Circulaire gracht, mogelijk een gelijkaardig funerair monument als degene in fase 1. Circulair spoor met diameter van ca. 26,5m. Karolingische periode: 2 grondsporen die mogelijk als waterputten te interpreteren zijn (onder voorbehoud) en mogelijk ook fragmenten van constructies (paalkuilen, greppeltjes). Bron: Demeyere F. & Lammens W. 2007, Cirkelvormige sporen langsheen de Mandelstraat (Rumbeke - Roeselare, provincie West-Vlaanderen), in: Lunula 15, pp. 13-21
157394	Mechanische prospectie (2011) onbepaald: 3 kolenbranderskuilen (houtschoolrijke opvulling met sporadisch indicaties van verhitting en een oppervlakte van gemiddeld 3,5m²). Vroeg-Romeinse tijd: 2 kuilen - in kuil 1: onderaan een laag met erg veel broos aardewerk of gebakken leem (mogelijk afval): 50 stukken aardewerk, moeilijk te interpreteren, mogelijk technisch aardewerk. in kuil 2: 100-tal scherven handgemaakt aardewerk Midden-Romeinse tijd: 4 brandrestengraven - 1 graf heeft een nisje (uitbreiding van een kuil) voor bijgiften (een intacte terra sigillata kop). In sommige van de andere graven: verbrande aardewerkscherven volle middeleeuwen tot late middeleeuwen: greppel- en grachtstructuren met een kleine fractie aardewerk, wijzen mogelijk op de aanwezigheid van een nederzettingserf, waarschijnlijk tussen de 12de en de 14de eeuw. nieuwe tijd: gedempte grachten Bron: Hoorne, J. & Messiaen, L. 2011: Oekene - Heilig-Hartziekenhuis Roeselare-Menen. Rapportage archeologisch vooronderzoek 16/05 - 06/06/2011, onuitgegeven rapport, GATE
159783	Mechanische prospectie (2011); NK: 15 meter Middeleeuwen: relatief brede gracht waarin 2 wandfragmenten grijs en 2 wandfragmenten rood aardewerk werden aangetroffen. De scherven zijn te dateren in de middeleeuwen, maar wellicht dateert de gracht zelf uit de

	nieuwe of nieuwste tijden - 2de brede gracht en enkele greppels - enkele kuilen, waaronder 3 recente paalkuilen van een erfafbakening Onbepaald: een grote ovale tot rechthoekige kuil waarin wat houtskoolrijk materiaal werd gevonden; echter niet te interpreteren als graf of houtskoolmeiler. Er werd geen vondstenmateriaal in aangetroffen, wat datering onmogelijk maakt. WO I: kuil met patronen uit WO I Bron: Wuyts F. & Steurbaut A. 2011, Izegem - Heibrugstraat. Rapportage archeologisch proefsleuvenonderzoek - juni 2011, GATE-rapport 23.
164689	Mechanische prospectie (2012) Romeinse tijd: kuil en gracht nieuwste tijd: grachten en kuilen Bron: De Cleer S., Janssens D., Krekelbergh N. 2012: Archeologische prospectie met ingreep in de bodem, Rumbeke- Maria's Lindestraat, Baac Vlaanderen rapport 24, Gent.

II. Archeologische indicatoren

Historisch-cartografische en iconografische data

71528	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71529	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71530	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71531	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71532	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71533	Indicator cartografie; NK: 150 meter

	Late middeleeuwen: site met walgracht
71534	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71535	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71536	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71537	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71538	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71539	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71549	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71550	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71551	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71552	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht

Metaaldetectie

213198	Metaaldetectie (2017); NK: 15 meter Volle middeleeuwen: bronzen beeldje van leeuw, mogelijk volle middeleeuwen
--------	---

1.4.3.2 Historische context en bekende archeologische vindplaatsen

In de omgeving van de stad Izegem kon zeer vroege menselijke aanwezigheid vastgesteld worden in de vorm van Neolitische vondsten (4.400 voor Christus - 1800 voor Christus) in de Mandelvallei en meer bepaald te Izegem met onder meer in 1888-1889 een belangrijke ontdekking van een prehistorische site op de rechter oever van de Mandel met een honderdtal van fragmenten van bewerkte silexstenen.

De vroegste overleveringen van de omgeving van Izegem spreken over de christianisatie van deze streken rond ca. 650 door Sint-Tillo. Bouw van eerste houten kerkje. In 1112 wordt het patronaatsrecht van de kerk van Izegem toegewezen aan het Sint-Maartensklooster van Doornik. De oudste vermelding van de eigenlijke stadsnaam is in 1066 als "Isinchehem" in een oorkonde van graaf Boudewijn V. De etymologische betekenis zou neerkomen op: woning van de lieden van Iso.

Tijdens het ancien régime is het huidige grondgebied verdeeld in verscheidene heerlijkheden die ressorteren onder het leenhof van Kortrijk of onder de zaal van Ieper. Het Hof van Izegem was hierbij de belangrijkste en grootste heerlijkheid. Onder het bewind van Gwijde van Dampierre werden de Mandel verbreedt en de bruggen te Izegem en Ingelmunster verhoogd. De Mandel speelt een belangrijk rol in de economische ontsluiting van de stad, dat een belangrijk centrum van de lijnwaadnijverheid wordt. Vanaf het einde van de 14de eeuw komt er een bloeiende lijnwaadmarkt tot stand.

In de 16de eeuw is Izegem reeds uitgegroeid tot een dominerend handelscentrum binnen de Mandelvallei en kent in de eerste helft van de 16de eeuw een bloeiende linnennijverheid met uitvoer naar Gent, Antwerpen en Brugge om verscheept te worden naar Spanje en Engeland. Er zijn vier blekerijen gekend in Izegem. In de tweede helft van de 16de eeuw gaat de linnenmarkt echter langzaam achteruit door fiscale hervormingen onder de hertog van Alva en de langzame verzanding van de Mandel. De beeldenstorm (1566), gevolgd door de Tachtigjarige oorlog (1568-1648) zorgt voor de verdere teloorgang. Talrijke ambachtslieden -voornamelijk wevers- verlaten Izegem om zich onder meer te vestigen te Brugge en Kortrijk. Hoewel Izegem in 1582 tot Graafschap verheven wordt, zorgen plunderingen en de pestepidemie voor een verdere teloorgang aan het einde van de 16de eeuw.

Izegem blijft echter ook in de 17de eeuw, ondanks het gedeeltelijk verval, een belangrijk centrum voor fijnlinnenfabricage. Tijdens de Frans-Spaanse oorlogen wordt Izegem geregeld bezet door Franse troepen. De 18de eeuw brengt nieuwe voorspoed met tijdens het Oostenrijks bewind een expansieperiode voor de linnenweverij en huisnijverheid. Vanaf 1794 ontwikkelt de schoenindustrie zich in de stad.

Hoewel de landbouwactiviteiten aan het begin van de 19de eeuw blijven dalen, zorgt het toenemend belang van vlas voor een groeiend aantal vlasschuren in de tweede helft van de 19de eeuw om zo de linnenweverijen en de vlasspinnerijen in het centrum bevoorraden. Tevens ontwikkeling van de cichoreiteelt met vele asten bij boerderijen als gevolg. In 1817 krijgt Izegem de titel van stad⁵.

⁵ De Gunch, 2001; Izegem [online] <https://id.erfgoed.net/themas/14453> (Geraadpleegd op 10-02-2021)

Circa 1830 stort de linnenmarkt in, onder meer door de teloorgang van de Franse afzetmarkt, de Engelse concurrentie en het wantrouwen tegenover het mechanische productieproces. De uiteindelijke mechanisatie in de tweede helft van de 19de eeuw zorgt echter voor een heropbloei.

In de tweede helft van de 19de eeuw stijgt het belang van de schoen- en borstelnijverheid, onder meer als reactie op de recessie in de linnensector. Als gevolg van de naaimachine start de mechanisatie in de jaren 1860 met de eerste fabriek in 1888. De bloeiende schoennijverheid leidt tevens tot het ontstaan van tal van nevenindustriën. De borstelnijverheid groeit verder uit de weefnijverheid, die nood had aan specifieke borstels. Vanaf ca 1860 komt ook hierin een massaproductie tot stand. Zowel de borstel- als de schoenenproductie gebeurt in de grote fabrieken volledig mechanisch, respectievelijk vanaf 1906 en 1909. Desondanks blijven de kleinere familiebedrijfjes, die nog deels of volledig ambachtelijk werken, verder bestaan.

Voor de verdere bloei van de stad was ook de economische ontsluiting van belang. Deze werd gestimuleerd door de uitbreiding van het wegennet vanaf het begin van de 19de eeuw en het graven van het kanaal Roeselare – Leie tussen 1862-1872. Daarnaast werd in 1909 de tramlijn Ardoie-Izegem-Wevelgem aangelegd.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog ligt Izegem in het Duitse "operationengebied", waardoor de stad voornamelijk een verzorgings- en bevoorradingsfunctie heeft. Gedurende de hele oorlog speelt Izegem een belangrijke rol in de opvang van Duitse gewonden. Verschillende Duitse troepen worden hier ingekwartierd. In 1917 wordt een vliegveld aangelegd aan de zuidzijde van de Roeselaarsestraat. De Duitsers verbeteren de wegeninfrastructuur en breiden het buurtspoorwegennet uit. Izegem kent slechts beperkte verwoestingen onder meer door kleinere luchtaanvallen in 1917.

In het interbellum kent de schoen- en borstelindustrie een bloeiperiode. Verschillende fabrieken worden na enige tijd verhuisd van de stadskern naar de wijdere omgeving rond het stadscentrum. Tijdens WOII wordt Izegem vooral bij de start onder vuur genomen. Vanaf de jaren '50 ontstaat een neergang van de schoen- en borstelnijverheid. De ambachtelijke zone van de 'Abeele', waartoe het projectgebied behoort, is sinds de jaren '70 ontstaan ter hoogte van de N36 en A17⁶.

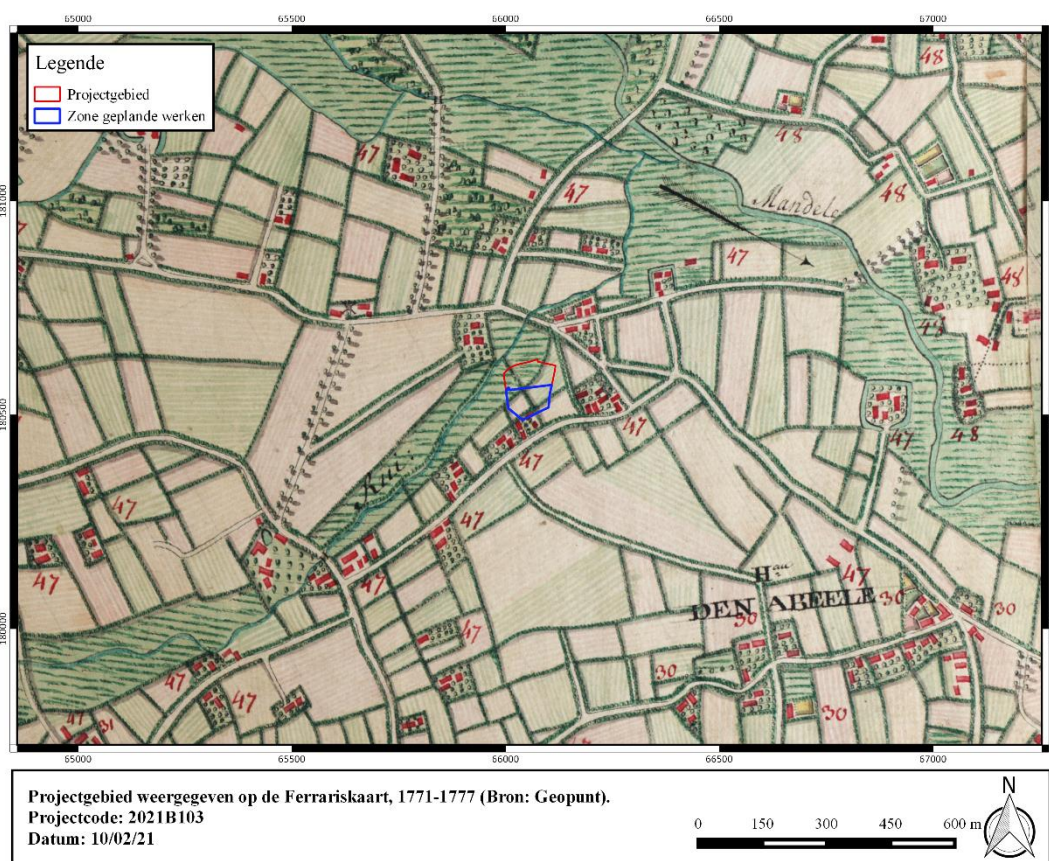
⁶ De Gunch, 2001; Izegem [online] <https://id.erfgoed.net/themas/14453> (Geraadpleegd op 10-02-2021)

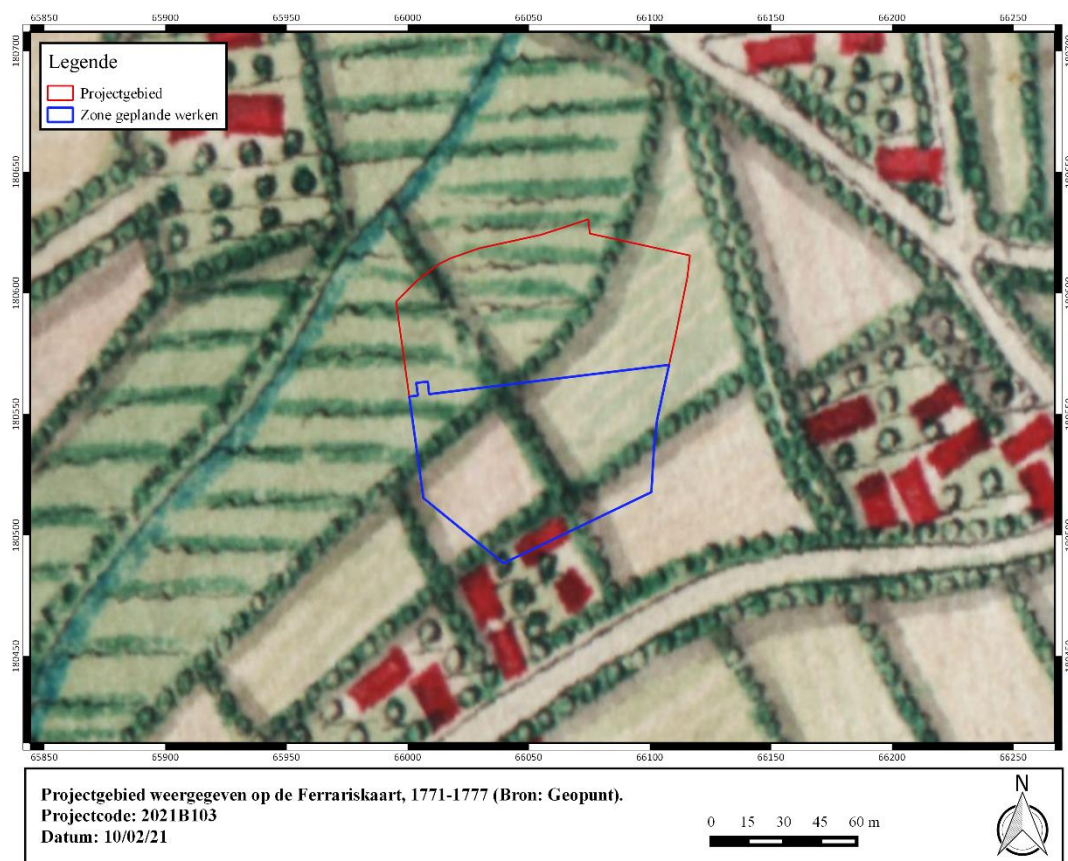
1.4.3.3 Archeologische indicatoren en cartografische bronnen

Op de Ferrariskaart (1771-1777) wordt het projectgebied weergegeven als akkerland en weiland waarbij de weilanden zich in de nattere omgeving van de Babillebeek bevinden. De loop van de beek is gelijkaardig aan de huidige ligging ten noorden van het terrein. In het uiterste zuiden valt het projectgebied samen met een gedeelte van een gebouw binnen een bebouwd perceel. De ruimere omgeving rond het projectgebied bestaat uit verspreide hoevebebauwing binnen akkerlanden in combinatie met nattere weilanden rondom de Mandel en verschillende beekjes.

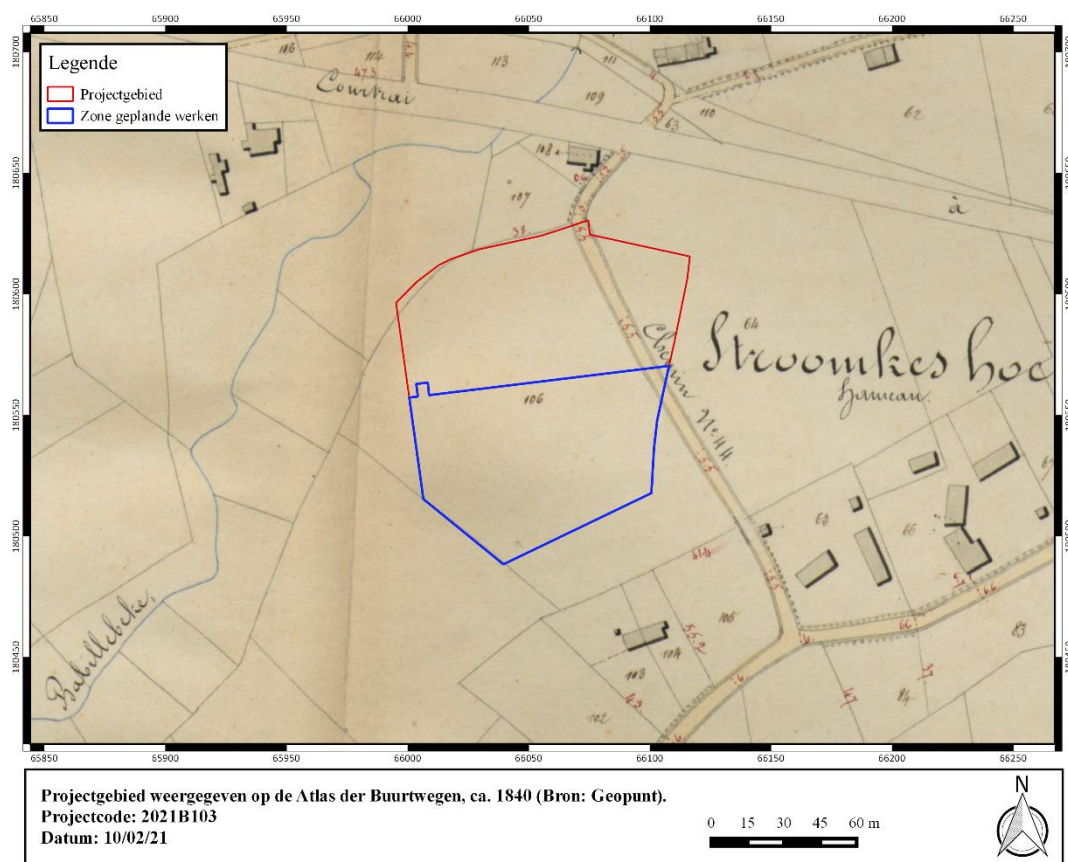
Het projectgebied is volgens het historische kaartmateriaal, met uitzondering van het eerder aangehaalde mogelijke gebouw in het zuiden, steeds onbebouwd gebleven. Zowel op de Atlas der Buurtwegen, de Vandermaelenkaart als de Popp-kaart, krijgt het gebied geen nadere invulling. Dit komt overeen met de situatie op de oudste orthofoto uit 1971. Wel doorkruist een weg zowel op de Atlas der Buurtwegen, de Vandermaelenkaart als de Popp-kaart het terrein in het noordoosten. Naar alle waarschijnlijkheid gaat het om de Stroomkernstraat die tot ca. 2014 op deze locatie gelegen was. De dreef die ten oosten van het terrein op de Ferrariskaart is weergegeven komt mogelijk eveneens overeen met een voorloper hiervan.

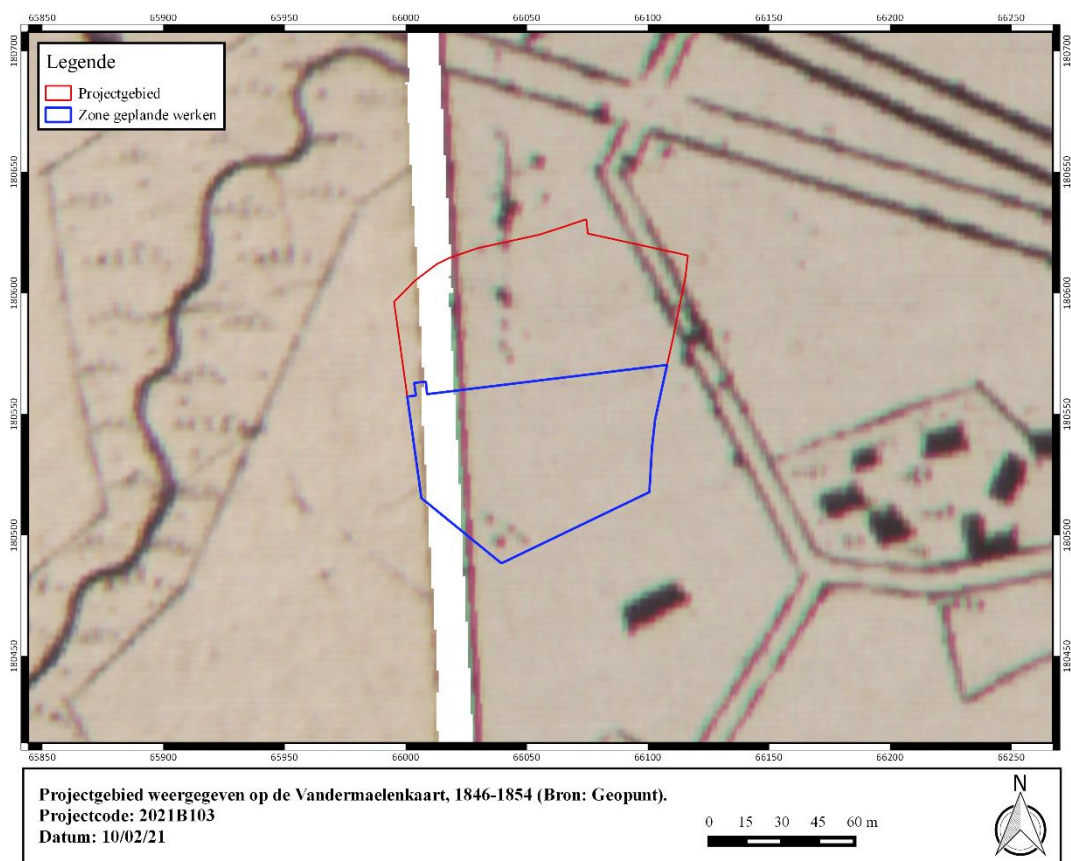
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

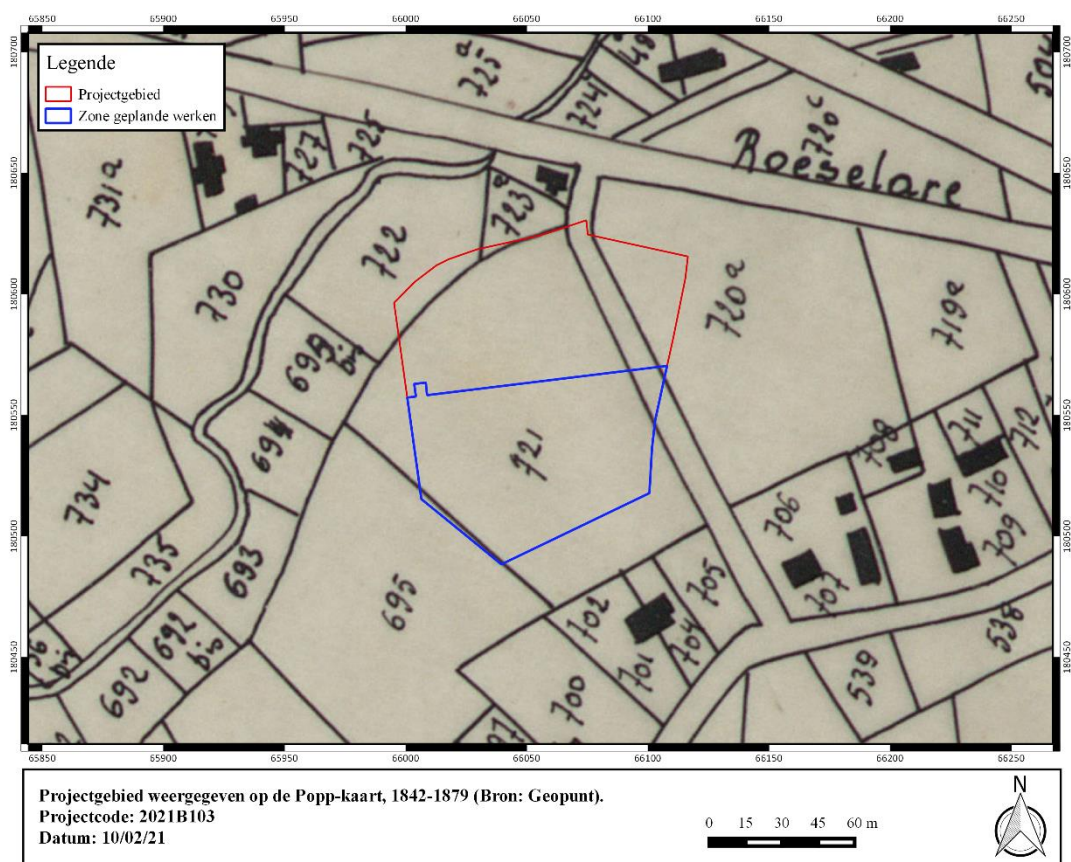
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de Vandermaelenkaart, 1846-1854 (Bron: Geopunt).

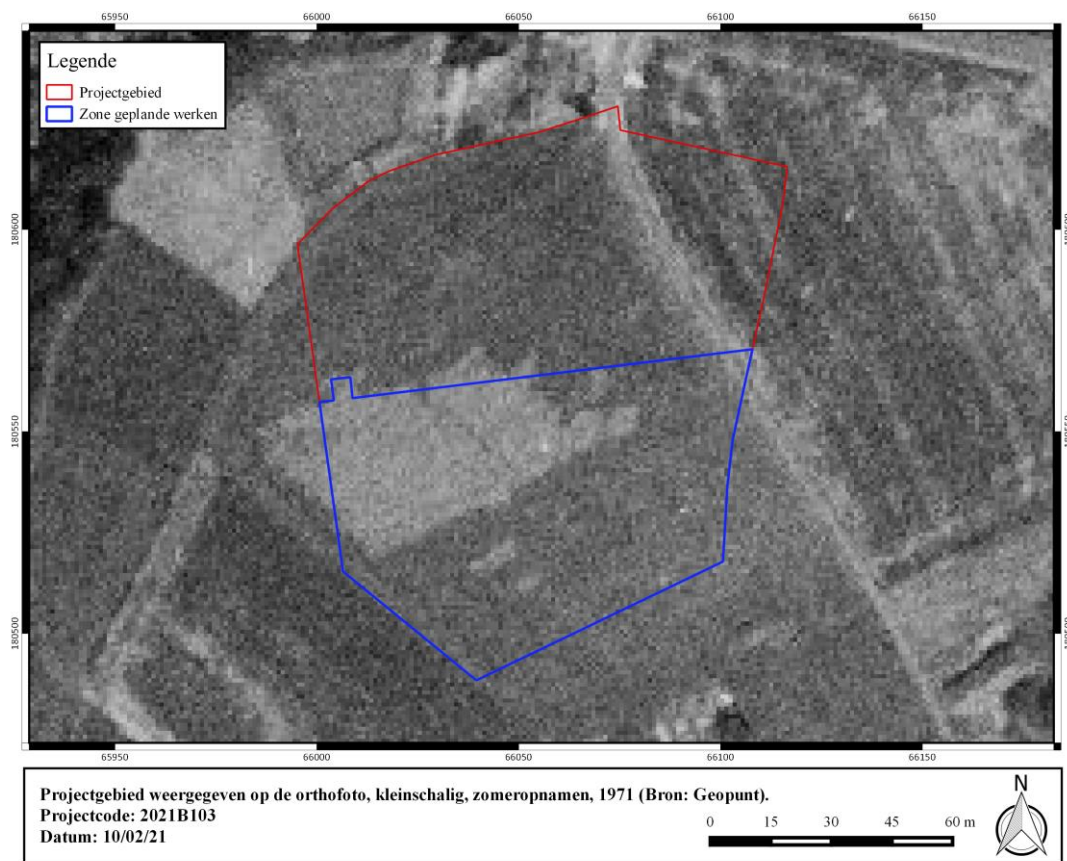

Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).

1.4.3.4 Huidige gebruik en verstoringen

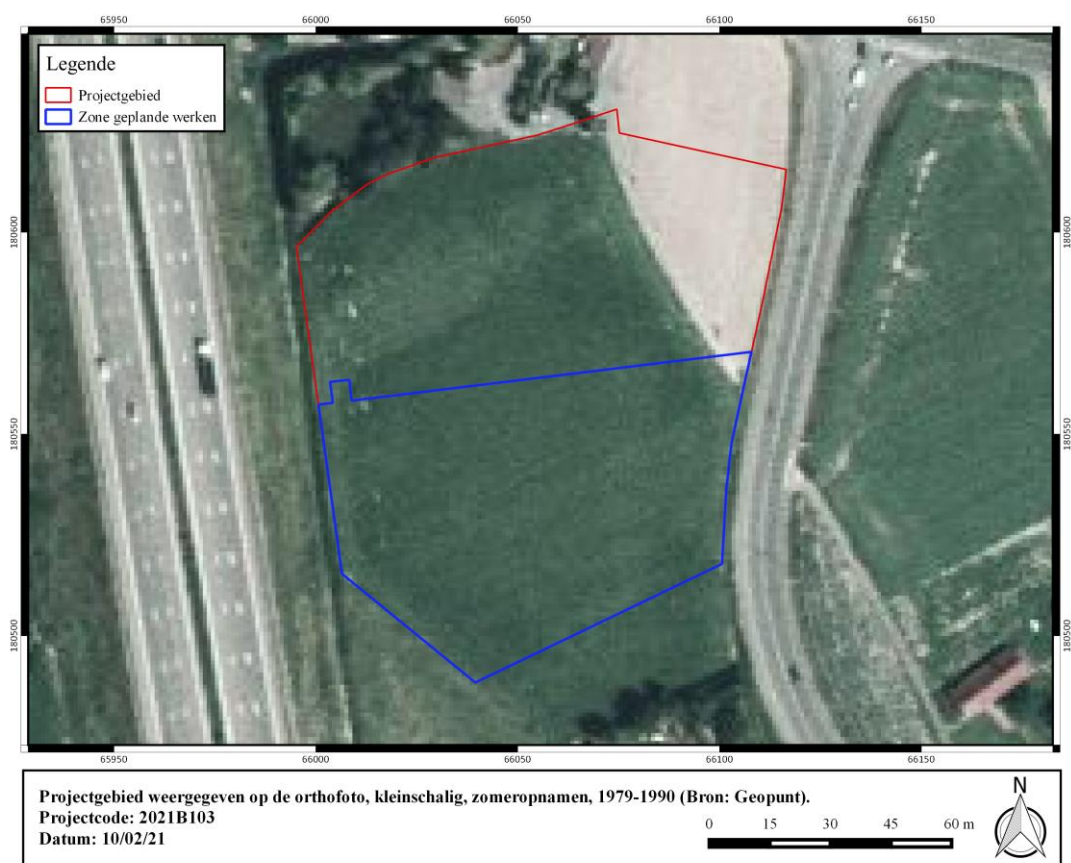
De orthofotosequentie geeft de evolutie weer in het bodemgebruik binnen de contour van het plangebied gedurende de laatste decennia. De orthofotografische beelden tussen 1971 en 2014 geven weinig tot geen wijzigingen aan in het landgebruik binnen het projectgebied. Het terrein blijft steeds onbebouwd en in gebruik als akkerland of weiland. De Stroomkernstraat doorkruist het terrein in het noordoosten, maar staat vanaf de aanleg van de Sasbrug op de foto uit 1979-1990 niet langer in verbinding met het zuidelijkere gedeelte van de straat. Vanaf deze foto is eveneens de A17 te zien ten westen van het terrein.

Op de orthofoto uit 2015 is op de noordelijke helft van het terrein een verhardingszone aanwezig. Vanaf 2016 is hierop het bestaande gebouw te herkennen. Bandensporen en verschillende hopen grond geven aan dat een gedeelte van de zuidelijke helft van het terrein naar alle waarschijnlijkheid werd gebruikt als werfzone en stockageplaats. Op de luchtfoto van 2016 is ook de bestaande wadi reeds zichtbaar. De hopen grond zijn op de meest recente orthofoto reeds verwijderd, mogelijk werden deze gedeeltelijk gebruikt bij de aanleg van de huidige talud.

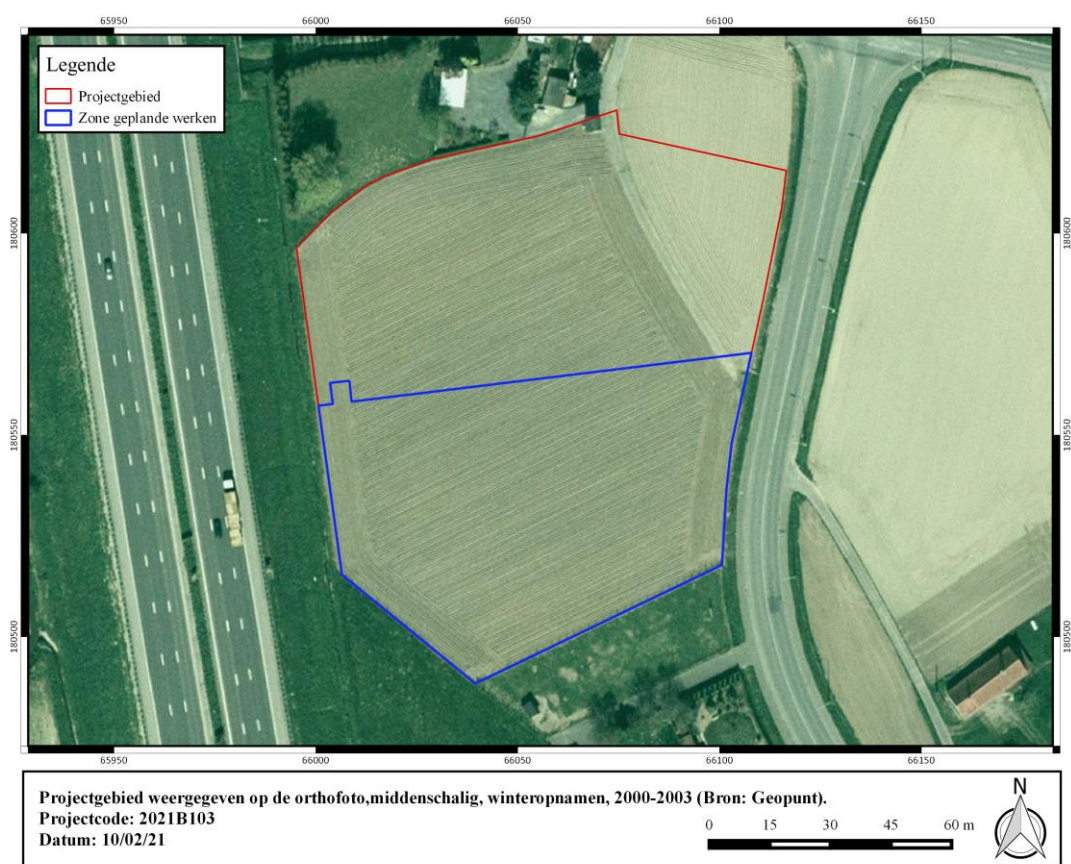

Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).

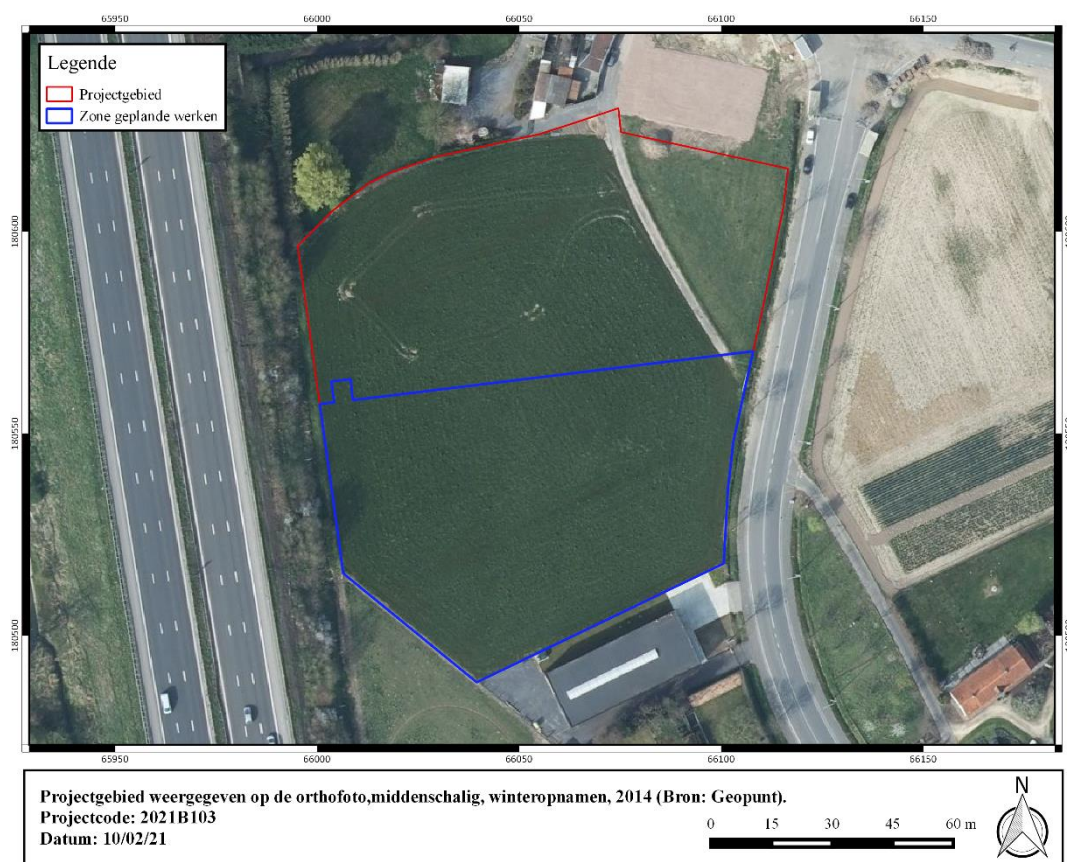
Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).

Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).

Figuur 28: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).

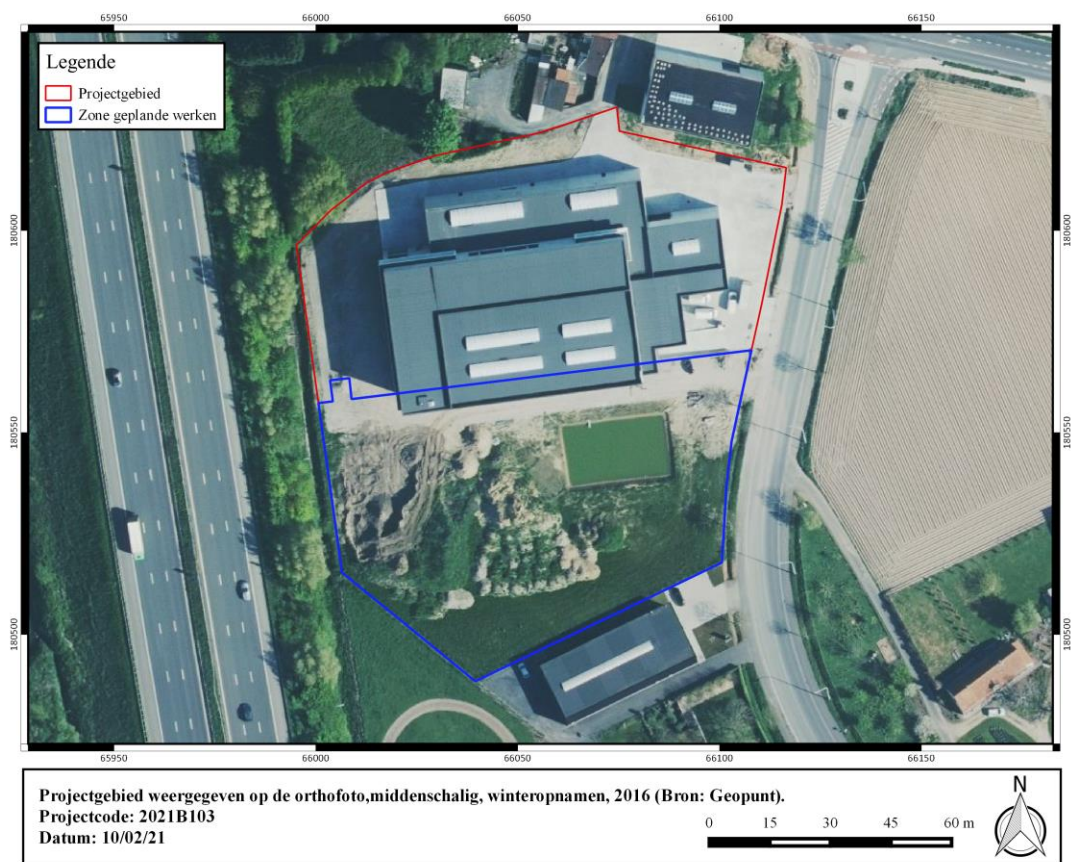

Figuur 29: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2014 (Bron: Geopunt).

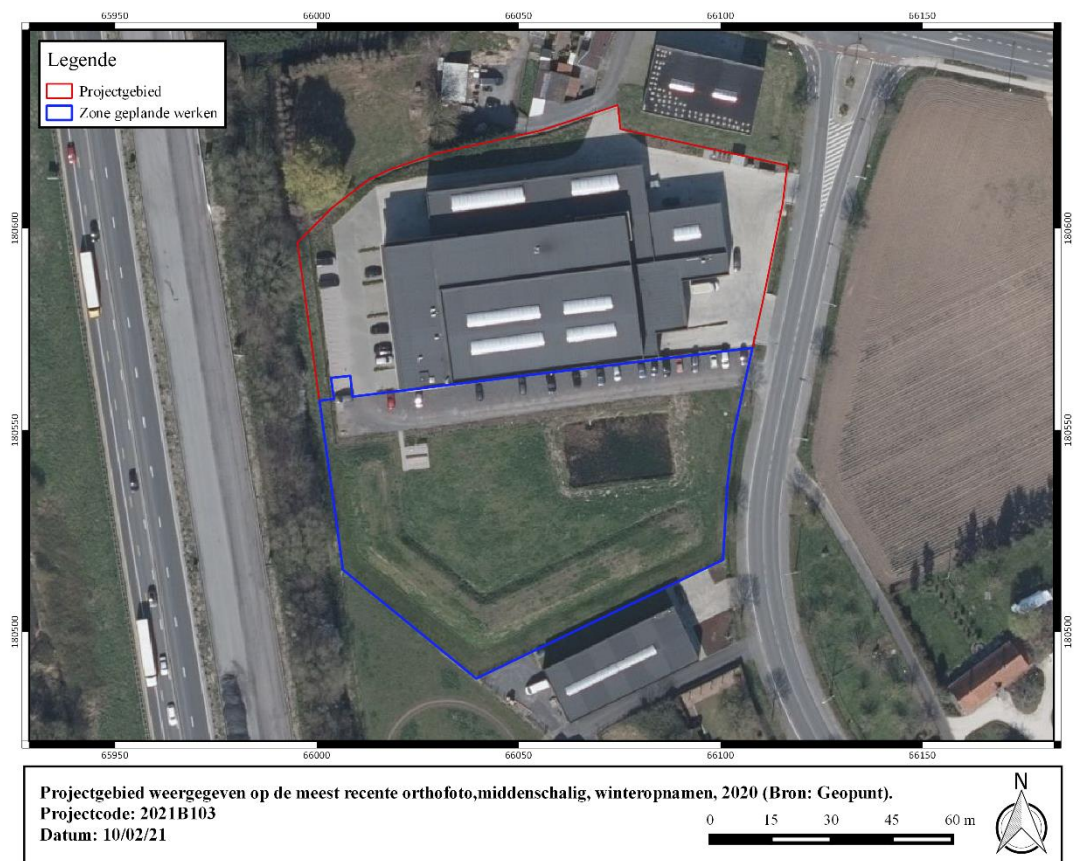

Figuur 30: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2015 (Bron: Geopunt).

Figuur 31: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2016 (Bron: Geopunt).

Figuur 32: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

1.5 Synthese

De opdrachtgever plant de uitbreiding van een bestaand bedrijfsgebouw met een nieuw aanpalend gedeelte aan zuidelijke zijde, gelegen aan de Roeselaarsestraat 535 te Izegem. Het noordelijke deel van het projectgebied bestaat uit een bedrijfsgebouw, dat zal blijven staan. Het zuidelijke gedeelte van het projectgebied bestaat op het moment van dit schrijven uit verharding, gras, een wadi van 40 cm diep en oppervlakte van ca. 440 m² alsook een talud van ca. 2 m hoog en oppervlakte van ca. 500 m². De totale oppervlakte van het nieuw aan te leggen bedrijfsgebouw alsook bijbehorende verhardingen, groenzone en laadkaai bedraagt 6030 m². In het noordelijke deel van het projectgebied (ter hoogte van het huidige bedrijfsgebouw) zullen, met uitzondering van een aanlegselef voor de riolering, geen bodemingrepen plaatsvinden.

Het onderzoeksgebied is gelegen aan de rand van een lager gelegen terras langs de zuidelijke zijde van de Mandelvallei. Net ten noorden van het projectgebied stroomt de Babillebeek met bijbehorend beekvalleetje. De depressie van de Mandel sluit aan bij de Vlaamse vallei die morfologisch gekenmerkt wordt door een relatief vlak reliëf. Hydrografisch gezien ligt het projectgebied in het Leiebekken. Een dergelijke ligging, aan de rand van een terras, nabij een beekvalleetje en in de omgeving van de Mandel moet een zekere aantrekkingskracht hebben uitgeoefend op jagers-verzamelaars in de regio. Het projectgebied maakt deel uit van het Lid van Aalbeke (Formatie van Kortrijk) en op de Quartair Geologische kaart is duidelijk een top te zien van fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan te zien gevolgd door een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk vroeg-Holoceen. Op de bodemkaart is een variatie te zien van kleibodem zonder profiel naar lemige zandbodem tot droge zandbodem. Mogelijk kan er op bepaalde plaatsen ook nog een textuur B-horizont bewaard gebleven zijn.

Op het beschikbare kaartmateriaal is niet veel te zien. De Ferrariskaart vertoont akker- en weiland ter hoogte van het projectgebied, alsook een stuk van een gebouw binnen een bebouwd perceel. Behalve dit gebouw is het projectgebied volgens de historische kaarten onbebouwd gebleven. Deze situatie is ook nog af te lezen op de eerste beschikbare orthofoto van 1971. Op de Atlas der Buurtwegen, Popp-kaart alsook Vandermaelenkaart is echter wel een weg te zien doorheen het projectgebied. Naar alle waarschijnlijkheid gaat het hierbij om de Stroomkernstraat dit tot ca. 2014 op deze locatie gelegen was, zoals zichtbaar op de luchtfoto's. Op de Ferrariskaart is ten oosten van het projectgebied een dreef te zien, mogelijk komt deze ook hiermee overeen. Vanaf 2015 is het noordelijke deel van het projectgebied verhard en het huidige gebouw is te zien vanaf 2016.

Binnen de grenzen van het onderzoeksgebied of op de aangrenzende percelen zijn geen archeologische sites of indicatoren gekend. In een straal van 2 km rond het projectgebied zijn wel enkele sites en archeologische indicatoren gekend. Het gaat hierbij om vondsten uit het mesolithicum en neolithicum, alsook prehistorische, Romeinse en Karolingische grondsporen. Dit toont het potentieel van het projectgebied duidelijk aan. Verder zijn er ook nog een verschillende cartografische indicatoren van laatmiddeleeuwse hoeves.

Op basis van de beschikbare gegevens dient ter hoogte van het projectgebied uitgegaan te worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed. Vooralsnog heeft het bureauonderzoek geen informatie aan het licht gebracht waardoor aangenomen kan worden dat bijkomend onderzoek niet langer kan leiden tot kenniswinst. De verwachting bestaat uit zowel artefactenconcentraties als resten van bewoning, begraving of andere activiteiten in de vorm van bodemsporen. In de eerste plaats dient een landschappelijk bodemonderzoek de bodemopbouw en bewaringskansen m.b.t. artefactenconcentraties te evalueren. Mocht hieruit blijken dat lokaal bodemhorizonten aanwezig zijn die indicatief kunnen zijn voor betere bewaringsomstandigheden met betrekking tot artefactensites dienen deze bemonsterd te worden

in een verkennend grid. In het geval van een positieve staalname wordt dit onderzoek aangevuld met waarderende archeologische boringen en/of testvakken indien dit nog kan leiden tot kenniswinst. Met betrekking tot de verwachting inzake erfgoed bestaand uit bodemsporen is een proefsleuvenonderzoek de meest geschikte onderzoeksmethode.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021

AGIV

Apers, T.e.a.2018: Nota Izegem 't Pandje: Programma van Maatregelen, Monument-Vandekerckhove NV.

De Gunsch A., Metdepenninghen C. & Vanneste P. met medewerking van Tansens A. 2001: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie West-Vlaanderen, Arrondissement Roeselare, Kantons Hooglede - Izegem - Lichtervelde*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 17N2, Brussel - Turnhout.

De Moor G., Lootens M., van de Velde D., Meert L. 1997, *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart – Kaartblad 21 Tielt*, ministerie van de Vlaamse Gemeenschap-afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie.

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Izegem [online] <https://id.erfgoed.net/themas/14453> (Geraadpleegd op 10-02-2021)

NGI Cartesius

Vanhercke J. 2018: Archeologienota Roeselare Nieuwe Abelestraat: Verslag van Resultaten en Programma van Maatregelen, Ruben Willaert nv.

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.